

მე-20 საუკუნის ავსტრიული ლირიკა. მასალები
ÖSTERREICHISCHE LYRIK DES 20. JAHRHUNDERTS. MATERIALIEN

 ტომი I
BAND I

თბილისი
2006

კუბო ფონ კოფმანსთალი

ჩემთვის

დიდი ხანია, რაც ყოველდღე ეს ჩემი თვალი
ხედავს ჯადოსნურ სამყაროს და ადიდებს ძალით
და ქარიშხალი თავის მგრგვინავ სიმღერას მიმღერს.
ჩემთვის ვარვარებს ვარდი და ხმობს მუხა მაღალი.
მზე დასთამაშებს ჩემთვის ქალის ოქროს ლამაზ თმას
და ჩუმ ტბორს ნაზად ეფინება შუქი მთვარისა.
ამოვიკითხავ სულს ნარნარი უტყვი მზერიდან,
მომმართავს შუბლი ფერგამკრთალი, დრომ რომ დანისლა.
და სიზმარს შევთხოვ: „დარჩი ჩემთან, იყავი ცხადი!“
სინამდვილეს კი – : „იქეც სიზმრად, გაუჩინარდი!“
სიტყვა, რომელიც სხვებისათვის ხურდა ფულია,
ჩემთვის წყაროა ხილვებისა, მზის დანაბადი.
რასაც შევიცნობ, სამუდამოდ უკვე ჩემია,
რასაც ვერ ვაღწევ, მიზიდავს და სულს ამჩნევია.
ბანგი ტკბილია და სასმელი სულთა ააღდა
და ტკბილი ძილით ჩაძინება ამირჩევია.
ღრმა სამყარონი! ო, ისინი ხშირად მეხსნება
და ბრწყინვალეობით თვალდავსილი შევიპარები
და ოქროს წრეებს შემომარტყამს იგივე ვნება,
ყოველდღიური და ჩვეული, ვით გათენება.

პროლოგი წიგნისა „ანატოლი“

მაღალი გისოსები
და ურთხლის ღობეები,
ფერწასული ღერბები,
ყავლგასული დღეები,
თითქოს, ტყეებს უსიერს
სფინქსები შეუსიეს.
ჰა, იხსნება კარიბჭე –
მთვლემარე ლოქოებით,
მძინარე კასკადებით,
მტვრიან როკოკოებით.
თქვენს წინაშე ვენაა,
ვენა – დროის გამოცვლის,
ვენა – კანაღეტოსი, -
ათას შვიდას სამოცის.
ტბორებს, მშვიდს და ყავისფერს
სწორი სარკეც შერთვია,
მარმარილოს ჩარჩოში
გამარჯვების ღმერთია.
გაწოლილან ჩრდილები
ერთნაირი შანდლების,
გუმბათოვან ტოტების,
კოხტა ოლეანდრების.
რტოების და ვარჯების
ნიშა გადაირწევა,
ქალების და ვაჟების
თავშესაფრად იქცევა.
წყალი მოქრის მეხვიით,
ალბათ, არც გადიკარებს,
ავსებს სამი დელფინი
მოშრიალე ნიჟარებს,
მთქრიალე ჭავლები
ამ სურნელით თვრებიან,

ნიჟარაში ჩამხრჩვალნი –
წაბლის ყვავილებია.
მიღმა ურთხლის გალაენის,
ენებით და გამეტებით,
ამორეტებს ესხმიან
მკვნესარე კლარნეტები.
ყვავილების ქროლვასაც
ვიოლინო განაგებს,
წყდება იასამანი
მარმარილოს ლარნაკებს.
გაიშლება ჟასმინი,
იღვრება მაქმანები,
ჩამომჯდარა რამპაზე
გუნდი ბანოვანების,
როგორც მორთულ-მოკაზმულ
ქარაფშუტებს სჩვევიათ,
მონსინიორ ვიოლეტს
ისე შემოჰხვევიან.
ტოტებიდან ნაშუქი
სინათლე გაანათებს
მათ ფერხთით წამოწოლილ
კავალრებს და აბატებს,
მათ ოქროსფერ პარიკებს,
რტოებსა და ღეროებს,
კედლებსა და კიბეებს,
კორდებსა და მდელიებს,
ღვინო, ქართან შერწყმული,
ალმა მისდევს ბილიკებს,
ქამრებს, მჭიდროდ შეკრულებს,
წამში მოაშილიფებს,
ნათელ სვეტებს ედება,
შეედრება ხვიარებს
და, მათ შორის, ხალიჩას
აშლის, ააფრიალებს,
ჭრელი და საყვარელი
შეირხევა შპალერი.

ო, მეცხვარეს ასეთი
ფარა არ ღირსებია –
ეს, ოსტატის ნაქსოვი,
ვატოს ესკიზებია.

მზე – ნათურის მაგივრად,
სცენის ნაცვლად – ფოთლები...
მაყურებლის წინაშე
ყოველდღე ვიოფლებით.
ვღვამთ საკუთარ პიესებს –
გულჩვილსა და სევდიანს...
საკუთარი სულების
ვთამაშობთ კომედიას.
გვჯერა, გრძნობებს გუშინდელს
დღეს რომ გამოვიგლოვებთ,
ცუდ რამეებს ვივიწყებთ,
კარგ ფორმულებს ვიგონებთ.
მხოლოდ – ბრტყელი სიტყვები,
ფერადი სურათები,
სულთმობრძავის ხილვები,
იდუმალი ხატები.
ზოგი ისმენს გონებით,
ზოგი კიდევ, ისე რა...
ზოგი ნაყინს მიირთმევს,
გალანტურად იქცევა.
ქარში თეთრი, მალალი
მიხაკები ირწევა,
როგორც ცაზე გაკრული
ფრინველების ამქარი,
როგორც წყებად ნაკეცი
უთეთრესი მაქმანი,
როგორც ბოლონიური
ცეროდენა ფინია,
როცა უყეფს ფარშევანგს,
უყეფს და... ეშინია.

ადრეული გაზაფხული

მიქრის შიშველ ხეივანებში
გაზაფხულის ქარი,
სულს იტაცებს მისი ფრთები –
უცნაურად ჩქარი.

ო, ქარს სურდა სულ იქ ევლო,
სადაც გლოვა ისმის.
აწეწილ თმას გადაევლო,
დაასველა ნისლით.

აკაციის ყვავილებსაც
ის ქარი ძირს ყრიდა.
აგრილებდა კიდურებსაც
და ჟრუანტელს ჰგვრიდა.

აქ შეეხო მღიმარ ბაგეს
ფხიზელი და ლბილი
და წინკარსაც ლაღად დამღერს,
ფხიზელი და მკვირცხლი.

სრიალებდა ფლეიტაში,
გულამოსკვნით ხმობდა
და თვითონვე დაჰკრა ტაში,
დაისს ჰკადრა ოდა.

ოთახები მოჩურჩულე
ჩუმად მოიარა
და ანთებულ ლამპრის გულებს

უთხრა: „დაცხრით! კმარა!“

შიშველ ხეივანებში გარბის
გაზაფხულის ქარი.
სულს იტაცებს მისი ფრთები –
უცნაურად ჩქარი.

ფერმკრთალ ჩრდილებს ერეკება
ქარის ქროლვა, ქროლვა...
შიშველ ხეივანთა კრება,
კართა ამოქოლვა

და სურნელით, მას რომ მოჰყვება,
თან რომ მოიტანა,
წუხანდელმა ღამემ მორთო
მისი გამოცანა.

სიცოცხლე

მზე სიცოცხლისგან სულ მთლად დაცლილ დღეებს ჩაუდის, ქალაქს, ოქროსფრად მფერავად და სულის მომთქმელად, როგორც დროს, რასაც აქ სათქმელი და ვარაუდი ბევრი რამ ჰქონდა, რითაც ზღვა და მთა გადმოთელა, და – ჩრდილს, რომელსაც ოქროსფერი მიაქვს ჰაერი, სადღაც ჩაძირულ დღეებისა; ყველა საათის წუთებს, რომლებსაც შეცვლილი და მრავალნაირი შესაძლებლობის სუნთქვა ფარავთ, მაგალთ ტაატით.

უკიდევანო, მკრთალ ბალებში დილა სუფევდა, სავსე ობლობით და სურნელით, ყველგან მარებით, და მზე ამოდის, თანამგზავრნი ჩანან მუხებთან, მათით სავსეა ამ ფოთლების თალ-თალარები. მომავლის აზრი, რაც გამრავლდა ნაპერწკლებივით, მშვენიერებას რომ ისრუტავს მარტოდ ყოფნიდან, თმების სუროთი, პირგახსნილი და ღვთაებრივი, ციდან გადმოღვრილ ფრინველების გუნდად მოფრინდა.

ჩვენ გვაცოცხლებდა ყველა ნივთი, ყველა საგანი და მენადების სუნთქვა ქარში დაჰქრის დაისად, ხელების ვერცხლი ბნელ ტბებიდან სივრცეს აქანებს და მეოცნებე დრიადების ჩქამიც გაისმა – მყუდრო წვიმებში, მოწყენილნი, სწუხან ნიადაგ ღამის იღუმალ წყალობებზე, ყვითელ მთვარესთან, და მშვენებათა ბედზე სწუხან, ადამიანთა უგულობით და სიბეცით რომ გაუარესდა.

მაგრამ ბალიდან გამოვედით, ვხედავთ, ტალღებზე

გაჩერებულან გალერები თეთრი აფრებით:
ვილაცის დარდებს სალამური მწარედ აკვნესებს
და ფართო, მეფურ კიბეებზე, მიუსაფრები –
ვერცხლის საყვირით და მეწამულ ბრწყინვალეებითა
და ცნობილ ბერძენ ჰეტერათა ცნობილ გუნდებით –
გაჩერებულან გალერები, აივნებიდან
შემოგვცქერიან, ჩვენ კი მაგათ ცქერას ვუნდებით.

მუქ-ლურჯ ტალღებზე ოცნების და ნატურის ასახდენ
კუნძულებისკენ ოქროსფერი გემი მიცურავს,
სალამურის ხმამ ჩაუქროლა დროის ფასადებს
და გზებზე, სადაც ყვავილები ყრია გიჟურად –

თეატრის შავი მარმარილოს ფართო თალიდან
ვჭვრეტთ მოზეიმე მომღერალთა გუნდის მსვლელობას,
რომ მღერით უხმონ ბაქსოსა და მუზებს აქედან,
ტრაგედიად რომ ქმნიან ბუფის უდარდელობას.

და ჩირაღდნების შუქში, სადაც ჩრდილი ყოველი
ტოკავს – დასრულდა ტრაგედია მართლაც მეფურად,
ამ თეატრიდან ამაზე მეტს აღარც მოველით
და ვუბრუნდებით სახლს, რომელიც ღამემ შებურა,
და როგორც ყველა ფორმა შთანთქა ბნელმა აირმა,
ნთქავს მოკვდავობას დრო და გვინდა უკან ვიხვედეთ
და, ზღვის ტალღების რიტმზე მოსულ ძილისნაირად,
სიკვდილის მოსვლა იქნებოდა ახლა სიკეთე.

მე ვეშვებოდი...

ჩავუყვებოდი მთის ფერდობებს, ვეება ფლატეს,
მერე, თევზივით გატრუნული, ვეკვროდი ბადეს.
აქ, ცის უბეში, უსახელო ღმერთი სახლობდა.
ჩიტი ლალობდა და, დროდადრო, ქარი დაქროდა.

წყლის სარკე როგორ ირეკლავდა ველებს და ჭალებს,
ჩამომდნარ ბორცვებს, შრიალა კორდს, ტყისპირებს მწვანეს!
ელავდა სივრცე, ისრუტავდა მიმინო ცის ნამს –
სიცოცხლეს გრძნობდა ჩემი გული, სიკვდილს და სიზმარს.

სამყარო და მე

წადი ატლანტთან, სიმღერაო, ვისაც სამყარო
ქედით და მკლავით უჭირავს და – ასე უთხარი:
„თუ შეგიძლია ჰესპერიდთა ქვეყნად წახვიდე
ვაშლის საკრეფად და შრომობდე, როგორც ფუტკარი,

ჩვენს ბატონს უნდა შენი ტვირთის ისე დაჭერა,
როგორც დაკრული ბარბითისა, სულ უანგაროდ,
ან – ხილით სავსე ლანგარისა, ისე მსუბუქად
უჭირავს დღემდე მას ხელებში მთელი სამყარო.

ზღვა, სიღრმეებში მონადირე გველეშაპივით,
სიცოცხლის მატლთა კუნძულებს რომ ჰგვანან ხავსიანთ,
ხენი, რომელთა ფესვნი წყვიდადს შეისრუტავენ,
კენწერონი კი სურნელით და ქარით სავსეა,
და მთვარის შუქი, ყველა ფოთოლს მზედ რომ უბრწყინავს,
და მდელოები, სადაც ძილი აწვენს უძინარს,
სავსენი ყოფნით, ისე, როგორც ღოქი წყაროთი,
მთელ სამყაროთი:

... უკავია ეს ყოველივე

ჩემს ბატონს შენდა სამსახურად, მძიმე უღლიანს,
და არ ცანცანებს და სიამით ხელში უპყრია,
როგორც ბაკანი ვერცხლის, სულ რომ უნდა ირთავდეს
ნაკადს წყალისას და სულ იყოს სავსე პირთამდე“.

ეს ყოველივე უთხარ ატლანტს, ჩემო სიმღერავ,
და გოლიათმა ატლანტმა თუ არ დაგიჯერა,
უთხარ: „არ უჭირს ბატონს ჩემსას, ღმერთის სადარებს,
ეპყრას სამყარო, რასაც დღემდე თავით ატარებს“.

ტერცინები

I

წარმავლობის შესახებ

ლოყებზე ჯერაც ვგრძნობ მის სურნელს, მზეს ნაზიარებს.
როგორ ვირწმუნო, რომ ეს ახლო დღეები ასე
უმაღლ წავეიდნენ სამუდამოდ და ჩაიარეს!

ეს ისეთი რამ არის, რასაც ვერავინ ხვდება
და საზარია ბევრად უფრო ამნაირ თქმაზე:
რომ ყველაფერი მიდის, როგორც ტკობა და შვება

და რომ ჩემი „მე“, შებოჭილი არარა ძალით,
ციცქნა ბავშვიდან გადმომეცა მე ნება-ნება,
ჩემთვის ძალღივით უენო და უცხო და მკრთალი

და რომ ასი წლის წინ ვიყავ და ვვარგოდი ბიჭად
და რომ ძველები მეკუთვნიან ბუნების ძალით,
სისხლ-ხორცად, როგორც თმის კულული, რაც თავზე მიჩანს,

ამ კულულივით მეკუთვნიან, რაც თავზე მიჩანს.

II

ჟამნი! სად ზღვათა თვალშეუდგამ სილაჟვარდესი
მზერას ვახევებთ და მეცნენი ვხდებით სიკვდილის,
ეგ ზომ მსუბუქად, საზეიმოდ, ძრწოლის გარეშე –

გოგონებივით, ფერი რომ აქვთ მუდამ მიხდილი,
თვალები დიდი, და ნიადაგ გაყინულები
ერთ საღამოსაც უტყვად სცნობენ: სიცოცხლე ჩუმაღ

მათ დაბუჟებულ კიდურთაგან გადის სრულებით
ახლა ხეებში, ბალახში და მისუსტებული
ლიმილის ჩენით დაჰყვებიან ნაიძულები,

იმ წმინდანივით, თავის სისხლს რომ დაღვრის ვნებული.

III

რითაც ზმანება, ვართ იმავე ძაფით ქსოვილი,
აფახულებენ ზმანებანი თავიანთ თვალებს,
როგორც ბავშვები, ბლის ხეებქვეშ შემოგროვილი,

კენწეროთაგან მქრქალ-ოქროვან გეზს შეუცვალებს,
რა დაადგება მთვარე სავსე და დიდებული.
... სხვაგვარად როდი ვლინდებიან ჩვენი სიზმრები.

სუფევენ, როგორც პირმცინარე ბავშვთა კრებული,
ამოსვლისას და კვლავ ჩასვლისას ეგზომ დიდები,
ვით კენწეროზე სავსე მთვარე გაღვიძებული,

შიგ გულისგულში ქსოვენ მათი ნაზი თითები,
ამ ხელებს სულმა დაგმანული სივრცე ანება,
ჰკიებენ ჩვენში სულ სიცოცხლეს შენაკიდები.

სამს ვჭვრეტ ერთარსად: ადამიანს, საგანს, ზმანებას.

IV

რომ არ გვიყვარდა, ის ქალები მოდიან ზოგჯერ,
როგორც პატარა გოგონები, ჩვენს ძილში, სიზმრად,
და მათ ყურებას ჩვენ კარგა ხანს არ გვინდა მოვრჩეთ.

თითქოს მათ ჩვენთან გაუვლიათ ის გზები, რისგან
დავიღალენით ერთ საღამოს, როდესაც ხეთა
ყველა კენწერო ერთდროულად, ერთივით იძრა,

და სურნელება, შიში, ღამე დაეშვა ნეტარ
და გასწვრივ გზისა, ჩვენი გზისა, ძალიან ბნელი
მწუხრის ნათება შორ გზებამდე რომ აღწევს, ხედავ.

ჩვენი ნატვრა კი სარკე არის დიდი და ძველი,
რაც ელვარებით ჭარბობს სიტყვას, ნიავის ყოველ
ქროლვას, ვარსკვლავსაც, თავს რომ პირველ ციაგებს სწველის,

სულებს დასავით ეპყრობა და ღრმად შეძრულს ტოვებს
და მწუხარეა გამარჯვების დიადი განცლით
და ღრმა შეგრძნებით, რითაც დიდი სიცოცხლის გროვებს

და სიღიადეს და სიმკაცრეს სწვდება და გვაწვდის.

სამყაროს საიდუმლო

ღრმა ჭამ იცოდა ყოველივე, კარგად იცოდა:
ოდესღაც ყველა ღრმა რომ იყო და მუნჯიც ცოტა,
მაშინ სუყველას ეკუთვნოდა ეს უტყვი ცოდნა.

ახლა ხმიანობს ამ ჯადოსნურ სიტყვათა ექო –
თუმცა, რაც მეტად ახლოსა ხარ, უფრო გშორდება,
ბაგიდან ბაგეს ეფინება და მეორდება.

ღრმა ჭამ იცოდა ყველაფერი, დიან, იცოდა –
კაციც მიხვდა და თავი ღურთა მაშინვე ჭაში,
და რასაც მიხვდა, დაავიწყდა იმავე წამში.

ალაპარაკდა შეშლილივით და დაამღერა –
ამ ბნელ სარკეში ჩაიხედავს ერთხელაც ბავშვი
და ჭის მორევი სამუდამოდ ჩაითრევს მაშინ.

თავს ვერ შეიცნობს, გაიზრდება, გახდება ქალი –
ქალი, რომელიც შეიყვაროთ უნდა, კაცებო,
საოცარია, სიყვარული როგორ არსებობს!

როგორ იმეტებს სამყაროსთვის ამხელა სიბრძნეს:
იმას, ხელი რომ ვერასოდეს ვერ მიხვდებოდა
და იღუმალად სატრფოს კოცნა გეუბნებოდა.:

ჩემი სიტყვების გულისგულში გადამალულა –
ასეა, გლახაკს მარგალიტი რომ არ ჰქონია,
ძვირფასი თვალი სხვა კენჭების მსგავსი ჰგონია.

ღრმა ჭამ იცოდა ყველაფერი, კარგად იცოდა,
ადრე რომ ყველას ხვედრი იყო მთავარი მცნება,
ახლა კი, ჭაში, მხოლოდ მასზე ოცნება კრთება.

ბალადა სიცოცხლის მიღმა

და იზრდებიან ღრმათვალემა ბავშვები ასე:
არრა იციან, იზრდებიან კვდომისთვის მხოლოდ
და კაცთა მოდგმა ყველა მიდის აქ თავის გზაზე

და მკუხე ხდება უტკბილესი ნაყოფი ბოლოს
და ღამით წყდება, როგორც მკვდარი ფრინველი ციდან,
ზედ რამდენიმე დღე ეყრება და მერე ყოვლავს...

და ქარი დაქრის აქ ყოველთვის და ჟრჟოლა გვიტანს
და ჩვენ ვმასპინძლობთ ქარს, და სიტყვას უამრავს ვიტყვით,
გვაქვს მოთხოვნები, ვგრძნობთ სხეულის გადაღლას დიდად

და გზები რბიან ბალახში და არ ჩანან თითქმის
და ადგილები, ხეებით და ტბორებით სავსე,
ჩანან აქა-იქ და ლაზობისგან იწყებენ თითთიმს...

რატომ შეიქმნენ აქ ესენი და რატომ ასე
განსხვავდებიან ერთურთისგან, მჩინარნი მრავლად?
და რა ცვლის სიცილს, ტირილსა და ფერწერულ ხაზებს?

რად გვალხენს ესე ყოველი და თამაშით გავლა,
როდესაც უკვე დიდები ვართ და ვრჩებით მარტო
და, ხეტიალში უმიზნონი, ვერ ვიხვეჭთ დავლას?!

ამნაირები ბევრია და ეს რატომ გვართობს?
მაინც ბევრს ამბობს იგი, ვინაც წარმოთქვა სიტყვა
„საღამო“, რისგან დის ღრმა აზრი და დარდი ფართო,
როგორც ფუტურო ფიჭებიდან დის თაფლი დიდხანს...

დიდი ჯადოქრის დასიზმრება

თვით მარგალიტის ყელსაბამზე მეფური მეტად
და მარჯვე, როგორც ჭაბუკი ზღვა სურნელში დილის -
სიზმარი ვნახე ისე დიდი - თქმას ძლივსღა ვბედავ:

დიოდა ღია მიწის კარში ჰაერი თბილი,
პავილიონში სწორ მიწაზე მარტოკა ვიწექქ,
ოთხ ღია კარში გადიოდა ჰაერი თბილი.

ხოლო მანამდე შეკაზმულმა ცხენებმა მტკიცედ
ჩაიარეს და ჩემ საწოლთან ხროვაც კი ჩანდა
ძალლების, მაგრამ წვერ-ულვაშიც ჯადოქრის მყისვე

ვიხილე ჩემს და კედელს შორის უცნაურ ლანდად,
ჯადოქარი კი იყო დიდი, უბადლო სწორედ
და ამაყ მის შუბლს მეფური თმა თითქოსდა ბანდა...

იგი კედლის წინ როდი იდგა, მის უკან შორეთს,
მორთული ფონით, მოუჩანდა ზღვა ოდნავ ბნელი,
ხელთ ჰქონდა მწვანე ჭილობი და ფარავდა შორეთს.

ის დაიხარა - მოეზიდა მშვილდივით წელი.
ის დაიხარა და თითები ჩაასო მიწას,
თითქოსდა წყალი ყოფილიყო, ფენილი ლელით.

და წყალის თხელი ფენიდანაც, როგორღაც, იმ წამს,
მან შეძლო დიდი ოპალების დაჭერა წამსვე,
თითქოსდა ხელით მცვენარ ბგერებს და წრეებს მისწვდა.

შემდეგ მსუბუქი ნახტომით ის მოევლო თავზე
უფსკრულს ამაყად და მე მასში ვნახე სიმძიმის
ძალაუფლების დასრულება, ხიფათით საკსე.

თვლებში მძინარ სიმშვიდისა უჩანს ციმციმი,
თითქოს სხივები პატოსან თვლებისა ელავს,
მერე დაჯდა და შენობით და სიცილ-სიცილით

მიმართა დღეებს, ჩავლილი რომ გვეგონია ყველას:
უთხრა, რომ ჩვენთან მოსულები არიან სევდით,
რამაც უბიძგა, სიცილს ცრემლით შერთვოდა ხელად.

ის გრძნობდა, ჩვენს თავს რაც ხდებოდა შობიდან დღემდის,
ვით თავის ხელ-ფეხს, და რალაცით მოჰგავდა დემონს,
არაფრად თვლიდა შეუძლებელს, უმძიმესს ჩვენთვის.

და როგორც მიწა, გრილდებოდა სიღრმეში, ქვემოთ,
ზევით აღწევდა სიბნელე და კენწერო ხეთა
ათრობდა ღამეს და იცოდა მან ყოფნის გემო.

ყველა სიცოცხლის დიადი სვლით თავს გრძნობდა ნეტარ
ისე ძალიან, რომ უფსკრულებს, ზედმეტად მთვრალი,
გადახტომოდა შეეძლო მას ლომივით მხნედა.

.....
ქურუმები და ღმერთი ჩვენი სული და ძალი
არისო, თქვა, და - სავარძელი ზეცაში უდგას
და გვმოდღვრავს ბრძენი და შეცდომებს გვანიშნებს თვალთ.

და ის ჩვენს გულში ცეცხლია და იქნება მუდამ.
ეს განვიცადე, როდესაც ეს სიზმარი ვნახე,
სადაც ის შორ ცეცხლს ესაუბრა კარგად თუ ცუდად

და ცოცხლობს ჩემში, ვითარცა მე ჩემ ხელში, აგერ...

წერილი რიხარდ დემელს

მე ცხენს ყოველდღე დავაჭენებ ძალიან დიდხანს, ხან გამჭვირვალე, სუფთა წყალში, ხანაც - მღვრიეში, ხან - ტყეში, სადაც მიწა ცხენის ფლოქქვემ ბუებუეებს, ხოლო ხანდახან მივჯირითობ მზის შესახვედრად, მისი სპილენძის დისკოსაკენ, შავ ბუჩქებს შორის, ზოგჯერ ნოტიო, ცივი ქარის პირისპირ, ზოგჯერ ცხელ, საცალფეხო და ციცაბო გზაზე, ხანაც კი, კედლის გასწვრივ და განათებულ, უძრავ ჰაერში, ისე, რომ დათვლა შემიძლია ვაშლის ხეების – შორეულ გზებზე შეფენილის – დაგრეხილ ტოტთა. თანაც ნათებას ვხედავ შორს, შორს, გუბეებისას და ამ ჩემს მელას, წითელ ქუდს და თეთრ ხელთათმანსაც ხედავენ შორს, შორს, ძალიან შორს, თვალსაწიერთან, ხედავენ ჩემ ბნელ ფეხებსა და მკლავებს და ბეჭებს, ყვითელ კედელთან, უფრო სწორედ, ნათელ ჰაერთან, ხედავენ, როგორც გაფრენილ ბროლს თუ ბროლის ჭიქას, რაც ცეცხლის თავზე დაფარფატებს და დალივლივებს.

ზოგჯერ ჩემს გვერდით ვარჯიშობენ სხვანი მრავალნი და ყველაფერს და ყოველივეს ხმაური ავსებს და ჟღერენ მწვანე ორმოები, ხოლო ჰაერი გავსებულია ზრიალით და მე ვხედავ, ჩემს წინ (ქარის ქროლვისგან აცრემლებულ თვალებით ვხედავ), ფლატეზე როგორ მიგელავს და დაწინაურდა წაბლა და შავრა ორი-სამი ფეხმარდი ცხენი. მხოლოდღა თეთრი ლაქები და, არეულ ბრბოში, მუზარადები ოქროსფერი და მახვილები კრთიან რაინდთა და, ვითარცა ბადე ძარღვების,

მთვარის ნათელში ლიცლიცებენ ტალღები ტბორში
(რომლის ლურჯ თაგზე გდია მთვარე რძესავით თეთრი
და მრავალი კუ ყვირის, ყვირის, გასაკვირია).
ხოლო ამჟამად მე ვჯირითობ სრულიად მარტო
და სიჩუმეა - გაიგონებ ბუზის გაფრენას,
როდესაც მელას კისერიდან მხარისკენ მიფრენს,
დიდხანს ვაყოლებ თვალს ნისლის ყვავს, ვითარცა ყვავი,
მერე მივყვები იმ უშავეს ნისლებს რუხ გზაზე,
ველტვი ხეების კენწეროებს და კარგად ვხედავ
მამალ ხოხბების ერთმანეთთან საჩხუბრად მისვლას,
დაბალ ბალახში, სადაც ბევრი ანემონია,
და ჩემი თეთრი ცხენი - მელა დგას, ჩამოვდივარ,
და დაღლილს ვუშვებ საბალახოდ რემასთან ერთად,
მერე მის სუნს ვგრძნობ სახლში, როცა ვიძრობ ხელთათმანს,
გაჟღენთილს ჩემგან გაქაფული თეთრონის ღვართქლით,
სურნელი რომ აქვს გარეული ქონდრის თუ ურცის
და მე ამაში სიცოცხლისას არაფერს ვხედავ.

ასე როგორღა ვცხოვრობთ მაინც? სუყველაფერი
ისეა, თითქოს არც კი იყოს სინამდვილეში.
რა გვრჩება, გარდა მიტოვებულ დროის გასვლისა?! -
სულ არაფერი... ყველაფერი არაფერია,
არაფერივით ჩანს ამქვეყნად სუყველაფერი:
წყალი და ქარი... და ქარივით ჯირითი ქარში,
და ჩასუნთქვა და ამოსუნთქვა და წოლა ღამით,
შემოღამება, შებინდება და მზე თავადვე -
დიდი ჩაქრობა დიდი შუქის - არაფერია,
არაფერია სიტყვებიც და ფიქრიც ასევე.
არაფერია ყველაფერი, შესაძლო არი
იქობამდეც კი, მიგვიწვდება თვალი სადამდეც.
ჩვენი სიცოცხლე სამყაროდან შეწოვილია,

შეწოვილია ყველა ხიდან, მთიდან, ძაღლიდან,
აურაცხელი არსებიდან და ნივთებიდან,
ვითარცა წყალი საიდუმლოდ გათხრილი ჭიდან.

და ყველაფერი სულ ერთია. და წიგნს გიგზავნი,
წიგნს, ისე წითელს, როგორც არის აურაცხელი
ყაყაჩო მრავალ მწვანე ველზე. მათი სიწითლე,
მათი სიცოცხლეს ჩემთვის ახლა არაფერია
და ღელვაც მწვანე ველებისა მწუხრის სიოში -
არაფერია - რა ატყვიათ მათ სიცოცხლისა?!
წიგნში კი არის! - აქ სიცოცხლე უთუოდ არის,
მალეღვებს... ერთი არსებიდან მყის გადახტება
მეორეში და ყველაფერში არის და შფოთავს,
ერთს მეორისკენ ექაჩება, თავის თავს ეძებს
და ენატრება საკუთარი თავი ყოველთვის,
და საკუთარი თავით ტკბება, ჩახვეულია
ერთ-ერთ სულჩადგმულ ფიგურაში კრძალვით. ო, ღმერთო!
და ფარშევანგიც გაძარცული არის იმგვარად,
ზმანებებსა და ნარგიზებში, ისე სასტიკად
და ტკბილად არის განძარცული! თოჯინებშიაც!
არ შეიძლება ასე იყოს? სულ ერთი არის,
თუ რამდენი და როგორია! სულ ერთი არის!

ზოგი მაინც...

ცხადია, ზოგი მაინც ქვემოთ უნდა აღსრულდეს,
სადაც ნიჩბები გემებისა ზღვას მისერავენ,
სხვები ცხოვრობენ მაღლა, გემის საჭესთან ახლოს,
გრძნობენ ფრინველთა ფრენასა და ვარსკვლავთა ქვეყნებს.

წევს სამუდამოდ ზოგიერთი, მძიმე ხელ-ფეხით,
არევ-დარეულ წუთისოფლის გაშლილ ფესვებთან,
ხოლო სხვებისთვის სავარძლები გამზადებულია -
სიბილესთან და დედოფლებთან სხედან ისინი,
იქ არიან და თითქოს იყვნენ საკუთარ სახლში,
აუტკივარი თავითა და მსუბუქ ხელებით...

მაგრამ ეცემა დიდი ჩრდილი იმ ცხოვრებისა
სხვა ცხოვრებებზე განუწყვეტლივ, დაუსრულებლად
და მსუბუქები მძიმეებზე ისე მიბმულა,
როგორც მიბმული დღემდე არის ზეცა მიწაზე.

მთლად მივიწყებულ, ძველ ერების დაღლილობანი
არ შემიძლია მოვაცილო ჩემ ქუთუთოებს,
ისევე, როგორც – შორს დაჭერა დამფრთხალ სულისგან
უუშორესი ვარსკვლავების მდუმარე ცვენის...

ჭკვიანი ეშმა, ჩემთან ერთად, მრავალი დაქრის,
მათ ერთმანეთში ათამაშებთ წუთისოფელი
და ჩემი წილი აქ მეტია, ვიდრე ცხოვრების
გამოდერწილი ალი, ანდა – ვიწრო ბილიკი...

კეთილი დრო

ვწევარ და მეჩვენება, თითქოს, ვიყო მწვერვალი,
არც სახლი მაქვს, არც – კარი, ვერც მომწვდება ვერავინ!

გარს რომ მეკვრის, გზებია, გზები კაცთა მავანთა,
ზღვისკენ დაშურებულთა, მთიანი გზით მავალთა.

თავისი გზით იჩქარის, მოხუცი თუ ყმაწვილი...
რა იციან, რომ მიაქვთ ჩემი სულის ნაწილი:

ხილი – უბით, კალათით, – მე მეკუთვნის, ჩემია,
რა ხანია, შევცქერი და ჯერ არ მიგემია.

თურმე, ისევ არსებობს, ფეთქავს და არ მასვენებს –
მხარეს გადავიწყებულს ლელვის გემო მახსენებს.

თუ სიცოცხლე წამერთვა ფურცელგადაუშლელად,
ზღვა და მიწის წიაღი შეინახავს უცვლელად.

ჭაბუკი სანახში

მებაღეებმა ყვავილნარში გამარგლეს კვლები
და ბლომად იყვნენ იქ გარშემო, იმ მიდამოში,
ყავარჯნიანი მათხოვრები, შებურვილები
შავი ძონძებით, თუმცა ქნარებიც ჰქონდათ და ახლად
გაშლილ ყვავილთა უმწვავესი სურნელიც ახლდათ.

შიშველ ხეებში ყველაფერი მკაფიოდ ჩანდა,
უცქერდა ხალხი მდინარეს და ბაზარს და მრავალ
ბავშვის თამაშს და ონავრობას ტბორების გასწვრივ,
ის კი ლანდშაფტში მიდიოდა წინ, ნება-ნება,
და ძალას გრძნობდა ლანდშაფტისას და კიდევ გრძნობდა
ბედისწერათა სამყაროულ, იღუმალ ლტოლვას.

იმ უცნობ ბავშვებს მიელტვოდა; უნობდნენ, თითქოს,
იმ ბავშვებისკენ; და მზად იყო, რომ უცნობ ზღურბლთან
ხსოვნაში გაეტარებინა, როგორმე, აზრი
ახალ სიცოცხლის. არც ახსოვდა, წრფელსა და სუფთას,
თავის სულისთვის და გამოვლილ გზისა და სითბოს
მონატრულ სულთა ხსოვნისთვის რომ მიეგო უნდა
პატივი ასწილ, ვიდრე - რამე საკუთრებისთვის.

მხოლოდ ყვავილთა სურნელება ართმევდა დიდ დროს
სილამაზეზე საუბარში და ძალზე მშვიდად
ჩაისუნთქავდა სუფთა ჰაერს, დაქროლილს ციდან,
და ახარებდა, მსახურების რომ ჰქონდა ნება...

შენი სახება...

შენი სახება ოცნებებით დახუნძლულიყო.
დადუმებული შევყურებდი, მთრთოლვარე გრძნობით.
ჰოი, ის რარიგ მაღლდებოდა, ოდესღაც, როცა
გულით მივენდე მე აღრიან ღამეთა შობილ

მთვარეს და ეგზომ საყვარელ და მშვენიერ დაბლობს,
სადაც, ტანთგანძრცივილ ფერდობებზე, ძლივს ირხეოდნენ
ტოტები ერთურთს დაშორებულ, ჩამომხმარ ხეთა,
რომელთა შორის მიათრევდნენ ღრუბლები ნაღველს!

და სიჩუმეში სულ უფრორე ახალ და ნეტარ,
ვერცხლივით თეთრ და ქათქათა წყალს მიაქშუებდა
მდინარე – რარიგ მაღლდებოდა სახება შენი!

ჰოი, რარიგად მაღლდებოდა! რადგან რაც ვნახე,
იმ ყველაფერს და მათ მშვენებას, გაჩენილს ბერწად,
დავემორჩილე და მივენდე ოცნებით დიდით,
როგორც დღეს შენი თმების ხილვას და დარდის მღეწავ
შენს ქუთუთოთა შორის ელვას ვეძლევი რიდით...

ერთ ქალს

ყოველ საგანთა ჭეშმარიტი ნაყოფი რჩება
და, ვით თუთიის შუქი, მაღალ ჰაერში ჰყვავის,
სხვა გასაქრობად ჩნდება ყველა, თეთრიც და შავიც.

და ამას იტანს ჩვენი სული იდუმალ სახით,
რომ დაისვენოს მარტოოდენ იმაზე მუდამ,
რაც სხლტება, როგორც ზღვის ფრინველი, კარგად თუ ცუდად.

ჰოი, რარიგად გადავყავდით ჩვენ შეცვლილ თვალთა
არეულ ბუტბუტს უკაცრიელ რიფების ქიმზე
და – მეტისმეტად მეტყველ ტუჩებს! ღღეს არსად გიმზერ.

როგორ უნდოდათ ემსახურათ მრავალ ღმერთისთვის!
შერწყმული ჩრდილი ფარფატებდა აქ ძალზე ბლომად
და მივალწიეთ ერთურთს, გვსურდა ერთურთის წვდომა,

ვით თეთრ ყურეში მშვენიერი სურათი აღწევს
მას, ვინც იხრჩობა, რასაც იგი კი აღარ იტანს,
არამედ უკვე სძულს ის, როგორც ღარიბი მდიდარს.

ეს ყველაფერი გასაქრობად იყო აქ მხოლოდ,
სხვა ძალები კი ბინადრობენ, ცხოვრობენ ჯერაც,
ჩვენი ცეკვების ნაოჭებში, ფერად და ბგერად.

ქუთუთოები თვალთა ჩვენთა – მსგავსი არაა
ნაყოფთა ხორცის, და ჯეელთა მზერები მყარი
ჯერაც არაა ბატკანთა და ღელფინთა ღარი.

და რჩება მხოლოდ მოსავალი ყოველი საგნის.
ასე გიპოვე ურიფებო, უსაფრთხო ბალთან,
დიდი სიცოცხლე შენს ბაგეებს მეგზურად ახლდა,

რადგან შეგეძლო შენ დაქალის მშვენიერ თმაზე
ისე მეფურად გესაუბრა, როგორც მას, ვისაც
ძალუძს გაიგოს – რას გულისხმობს სიცოცხლის ვიზა.

და მე შენს მიღმა ვნახე, როგორ სერავდნენ დაბლობს,
ოქროს და ვერცხლის რუებივით, მზურვალე ვნებით,
შენი ლამაზი სიმდაბლის და სისუსტის გზები.

ბიჭი

I

რა ხანია, აღარ სწყალობს ნიჟარებს,
ერთ სამყაროს ეკუთვნიან რადგან,
ვარდთა ცქერით სუნთქვას არ აიჩქარებს,
მკაცრი მზერით ნუსხავს ყოველ მათგანს.

თუმც, ყველა დღით მხნე იყო და ჯანმრთელი,
როგორც არფად გადაშლილი ველი,
ერთდროულად ყმაც იყო და მმართველიც,
არ აკრთობდა არჩევანი ძნელი.

ჰგავდა ცოდვილს, რომ დაეცა ანაზღად,
ბრუნდებოდა სახლში რწვევა-რწვევით,
დარიგებას გაურბოდა მრავალს და
მისი სული ისწრაფვოდა ზევით.

II

ვიდრე ბედთან ბრძოლით იყო გართული,
სულ სწყუროდა და მწარე წყალს სვამდა,
ნაპირს ჭვრეტდა, უცხოდ წამომართული,
მსუბუქი და ცარიელი ჩანდა.

მოგორავდნენ ნიჟარების ჩქერები,
სუმბულეები უელავდა თმაში
და ესმოდა ფასი მშვენიერების,
სულს ნუგეში უმშვენებდა მაშინ.

მაინც შედგა ის მისნური შეხვედრა:
მოცილა ყვავილები თეთრი,
ამ მშვენიერ დილეგისტოვის შეხედვამ
საკუთარი დაანახა ხვედრი.

წარწერა

ნუ გაკრთობს მზერა სააქაოსი,
თუმც, ნავი შიშის ტალღებს მიაპობს...
სიცოცხლე თავის არსზე გაიმბობს,
როცა სიცოცხლეს დანთქავს ქაოსი.

NOX PORTENTIS GRAVIDA*

დათამაშობენ მაღალ ხეებს შორის ნისლეები
და ულამაზეს ვარსკვლავთაგან სამი მახლობლად
კაშკაშებს, ხოლო სუმბულები ბნელ ცისქვეშეთში
ჩაფიქრებულნი იხსენებენ, რომ აქ მოხდება
ის, რაც დღევანდელ დღემდე ერთობ ხშირად მომხდარა
და კიდევ – მას, რომ ჰერმესი და დიოსკურები
ანცობით მკრთომარ და ქარისგან აწ გატაცებულ
გრაციების კვალს გარს ერტყმიან გალავანივით
და თამაშით და ნადირობით, შეუბრალებლად,
მათ ხეებიდან აქშევენ და დევნიან, ხოლო
ტალღებს დილამდე მდინარისკენ ერეკებიან.

პოეტს კი, სადაც, სხვა ადგილას აქვს გზა თავისი
და ის მედუზის თვალებითაც თვალნათლივ ხედავს
თავის გარშემო მდებარე და მკრთომარ მინდორ-ველს,
რასაც მზერიდან მყის იშორებს და არც კი იცის,
თუ როგორია, და მიათვლის იმგვარ მხარეებს,
სადაც ბავშვივით შეცვლილ მის სულს გაურკვეველი
დროის და ჟამის გააჩნია ყოფიერება
არწივთა საფრენ ჰაერში და დამჭკნარ, დაჭმუჭნილ
დუმბლში, სადაც მიწიერი საგნების ჩრდილებს
და მოჩვენებებს და ძვირფას ქვებს მიუყრის ამ სულს.

ხოლო მესამე ნაწილს ცისას, მთლად სიკვდილივით
იპყრობს, იკავებს იმდაგვარი შავი ღრუბელი,
რანაირიც იმ მოკვდავის სულს დაესხმება თავს,
ვინც ღამით ცდილობს გზის გაკვლევას ერთი სანთელით,

* ავბელითი წინათგრძნობით აღსავსე ღამე (ლათ.)

ღრუბელი, რაიც გაემართა მეორე დილას
ურიცხვი ავდრის მეხთატეხით და ახლომყოფელ
მზეთა შუქივით უძლიერეს ცისფერ ნათებით
და ცხელი ქვების შემზარავი გასროლით, რათა
კუნძულსაც თავზე დასტყდომოდა, სადაც ცახცახი –
რომ აყვავებდა ნეტარებას გამოგნებელს
და ტირილს ჩახშულს და ჩახერგილს ვეება შიშით –
გამოსასყიდი იყო მისი: მწუხარ ბაღებში
თავიანთ თავს რომ ვერ ხედავდნენ და სიცოცხლისთვის
ვერ პოულობდნენ და კვდებოდნენ მთვრალები, ხსნა კი
არ უძებნიათ და უფალი ჰაერისა და
მიწის ბორკილებს რომ დაუსხლტა და დაობლებულ
ბავშვებივით რომ გიზგიზებდნენ წინასწარმხედნი
და ყველა სული რომ აყვავდა ვარსკვლავებივით.

უსასრულო დრო

ნუთუ ნეტარი დროც არ გახსოვს, ისე სუსტად ხარ?
ბინდშეპარულ ველს წამოადგნენ თავს ვარსკვლავები,
ჩვენ, ჩრდილში მდგარნი, ვცახცახებდით. ვეება თელა,
თითქოს სიზმარში შეირხაო და ბალახებში
ხმაურიანი წვეთებისა სტყორცნა ხანმოკლე
თქეში, რის შემდეგ არ გასულა საათიც, მე კი
ის დრო მეჩვენა უბოლოოდ, რაკილა ვინაც
განიცდის, მისთვის იწელება სიცოცხლე უხმოდ,
თანაც უძირო უფსკრულები ეხსნება სიზმრის
ორ მზერას შორის... და მე ჩემში შევისრუტავდი
მაგ შენს ოცწლიან არსებობას – ასე მეგონა
მანამდე, ვიდრე აკავებდა ხე თავის წვეთებს.

ორივენი

ქალს სავსე თასი მიჰქონდა მსუბუქი ხელით
და პირი თასის პირივით ჰქონდა ნაზი და
მისი სვლა იყო ისეთი ფრთხილი და ნელი,
რომ წვეთიც კი არ დაღვრილა სითხე თასიდან.

ხოლო კაცს ჰქონდა ძალიან ძლიერი ხელი,
იჯდა ჯერ კიდევ სრულიად მოზარდ ცხენზე და,
ტარება როგორც უნდოდა, ისე შესწევდა,
არც გაჩერება უჩანდა ცხენისა ძნელი.

და მაინც, როცა იმ ქალმა მსუბუქი ხელით
მოართვა თასი, ვერ შეძლო მისი აღება...
ორთავესათვის ეს მძიმე აღმოჩნდა საქმე:
კაცი იძვროდა, არც ქალი იძვროდა ნაკლებ
და მოედრიკათ ხელები გრძნობის თაღებად
და ძირს დაიქცა ის ღვინო – სიამის მგვრელი...

პოეტთა საუბარი

არც მაშინ, როცა მზე მოგზაურობს,
არც მაშინ, ღამე ძალას რომ იკრებს,
არა თუ ბავშვებს – ლალებს და ანცებს,
არ გამოვუტყდეთ ჩვენსავე ფიქრებს,

თუ ამ სიცოცხლეს როგორ წავგლიჯეთ
სუნთქვა, ნაჟური სიზმრის მტევანთა,
და მერე ბაღში, როგორც აკიდო,
როგორ დავკიდეთ მზის შადრევანთან.

ბავშვისადმი

გაგეზრდება ვარდისფერი ფეხები
და საძებნად წახვალ მზიან მხარეთა,
იქ ყოველ კედელს არასდროს შეეხლები!
გაგეზრდება ვარდისფერი ფეხები.
გელოდება მზე – შლეგი და მცხუნვარე,
აორთქლებულ ასწლეულთა ჰაერი
კენწეროებს შერჩენია მღუმარედ.
გელოდება მზე – შლეგი და მცხუნვარე.
გადაივლის ჟამი – დღეთა მჟღეტილი,
მაგრამ თურმე, ნაპირებს აწყდებიან,
ბობოქრობენ ზღვები დაუშრეტელი.
გადაივლის ჟამი – დღეთა მჟღეტილი.
თქვი, არ გინდა ტყის ნაპირას იარო,
წამით დათმო ხის რძით სავსე ფიალა
და გომბეშოს საზრდო გაუზიარო?
თქვი, არ გინდა, ტყის ნაპირას იარო?
ან რას იტყვი, ოცნება რომ აგიხდეს:
ერთად ვახშობთ, ტყეს აყრუებთ სიცილით
და ვარსკვლავიც, ლამის, ჯამში ჩაგიხტეს,
თქვი, რას იტყვი, ოცნება რომ აგიხდეს?
მიადგები მარადი ზღვის ნაპირებს
და დელფინსაც უცებ დაიმეგობრებ,
შენთან ერთად თამაშს რომ დააპირებს,
მიადგები მარადი ზღვის ნაპირებს.
ახლა უკვე ვერსად დაემალები,
მაგრამ ერთხელ ზღვას რომ ჩაჰყვეს წიაღში,
ცრემლს უმაღვე შეგიშრობენ ქარები,
ახლა უკვე ვერსად დაემალები.
მორ მხარეებს ადგათ მზის შარავანდი –
იქ დრო ისევ ძველია და მარადი.
იდუმალად, მზე – შინა და გარეთა –
შენს ვარდისფერ ფეხებს ფორმას ანიჭებს,
რომ მნახველი გახდე მარად მხარეთა.

მსახიობ მიტერეპურცერის გასახსენებლად

ჩაქრა ერთბაშად, ერთიანად, როგორც სინათლე ქრება. და ჩვენი სიფერმკრთალე განა გადივლის – ყველას სახეზე გვეკრა ელვის ათინათივით...

დაეცა ის და გადაქანდა ყველა თოჯინა, რომლის სხეულშიც სისხლი ჰქონდა მას გადასხმული, გადაქანდნენ და დაეცნენ და დაიხოცნენ და მათი გვაძები მის ცხედართან გროვად ეყარა. ხელმწიფეს ვილაც უპატრონოდ გაშხლართულ ლოთის მუხლი შიგ თვალში ჩარჭობოდა, და დონ ფილიპი, ვინც კალიბანთან ერთად აწვა მას მაჯლაჯუნად, ეს ორივე მკვდარია ახლა.

მაშინ ყოველმა ჩვენთაგანმა კარგად უწყოდა, თუ ვინ მოგვიკვდა: ჯადოქარი და ოინბაზი უდიდესი და სახლებიდან გამოვდიოდით და თუ ვინ იყო ის, იმაზე ვლაპარაკობდით, მაგრამ ვინ იყო, ანდა ვინ არ იყო, ნეტავი?!

ჭუპრის პარკიდან ჭუპრის პარკში გადაძვრებოდა, ხტებოდა მამის სხეულიდან შვილის სხეულში ანუ იცვლიდა, ვით სამოსელს, ფორმას და სახეს.

დანებით, რომელთ ისე სწრაფად ატრიალებდა, რომ მათი პირის გაელვებას ვერვინ ხედავდა, თავისავე თავს ასო-ასო ქნიდა და მის ერთ ნაწილს იაგო ყოფილიყო შეეძლო, სხვას კი – საყვარელი ან მეოცნებე, და მთელი მისი

სხეული ჰგავდა გრძნეულის თუ მისნის მოსასხამს,
რომლის ნაოჭნი ყველა საგნის ბინა ხდებოდა.
თავის თავიდან ამოჰყავდა მას ცხოველები:
ცხვარი და ლომი და სულელი ეშმაკუნა და
უსაზიზღრესი ეშმაკუნა, ესეც და ისიც
და შენც, იქვე - მეც... მთელი ტანი უცახცახებდა
და შინაგანი ბედისწერა მას აღვივებდა
უფრო და უფრო, ვით ნაკვერჩხალს, ის შიგ ცხოვრობდა
და შეეყურებდით ჩვენ, ვინც ჩვენ-ჩვენ ჭერქვეშ ვცხოვრობდით,
ის გვიცქეროდა გაუმტარი, უცნობი მზერით,
იმ უცხო მზერით, სალამანდრის ცეცხლში რომ ცხოვრობს.
იგი ველური მეფე იყო და წელზე ჭრელი
ნიჟარებივით შემოერთყა ყოველ ჩვენგანის
ტყუილ-მართალი. მის თვალებში გადაიფრენდნენ,
ხანდახან, ჩვენი ნასიზმრალ-და-ნაოცნებარნი
იმგვარად, როგორც გადაუფრენს უღრმეს წყალს ხოლმე
ტყიურ ფრინველთა ჭრელ გუნდების ანარეკლები.

აი, აქ სწორედ, ამ ადგილას გამოდიოდა,
სადაც მე ვდგავარ ახლა, ჰოდა, როგორც ტრიტონის
ბუკშია ხოლმე ზღვის ხმაური დატყვევებული,
მოქცეულიყო მასში ისე ხმა სიცოცხლისა,
ის გაიზარდა, გადიდდა და მთელი ტყე გახდა,
ის გრძელი გზებით დასერილი ხმელეთი გახდა,
ჩვენ კი ვისხედით და ვუცქერდით ბავშვის თვალებით
და ვისხედით და ვუყურებდით, როგორც დიდი მთის
ფერდობებს ვაკლებთ ხოლმე მზერას: მისი პირი ხომ
ზღვის ფსკერი იყო, რომელშიც ზღვა დაბობოქრობდა!

რამეთუ იყო მასში რაღაც, რაც კარს უამრავს
შეადებდა და მრავალ სივრცეს გადაუფრენდა:
სიცოცხლის ძალა, ო, ეს იყო სწორედაც მასში,

მიტომაც მასზე ბატონობა მოუნდა სიკვდილს.
და შეუბერა სული მას და ჩაუქრო თვალი,
მათი ღრმა არსნი დაეფარა იღუმალ ნიშნებს
და მას ხორხშივე მოუგუდა ათასობით ზმა
და მოაკვდინა მისი ხორცი, რომელიც ყველგან
ჯერ არგაჩენილ არსებობით დახუნძლულიყო.

აქ იდგა იგი. და მისდარი როდისმე მოვა?
განა კვლავ მოვა მსგავსი სული, მკერდის ლაბირინთს
გარკვეულ ფორმა-სახეებით რომ დაგვისახლებს
და კვლავ გაგვადებს თავზარდამცემ სიამეთათვის?
ჩვენ ვერ შევძელით გაჩერება იმისა, რასაც
ის გვანიჭებდა და, ჰა, მისი სახელის თქმისას
ჩავშტერებივართ უფსკრულს, რამაც ის ჩაგვიყლაპა.

უწყება

მე გავიფიქრე, რომ ლამაზი დღეები მხოლოდ
იმ დღეებს უნდა ერქვას, როცა მობაასენი
გადავაქცევდით თვალწინ ლანდშაფტს სულის სამეფოდ:
როცა გორაკზე მივდიოდით ჭალის ჩრდილისკენ,
რომელიც ირგვლივ გვეხვეოდა, როგორც ოდესღაც
განცდილი რამე, როს გამიჯნულ მინდვრებზე ჩუმად
წარმოუდგენელ არსებათა სიცოცხლის სიზმარს,
მათი რონინის და წყალის სმის კვალს ვპოულობდით
და საუბარი, მოსრიალე ტბის ზედაპირზე,
ცის კამარაზე ღრმა კამარას აირეკლავდა:
მთელი არსებით ჩავუფიქრდი მე ასეთ დღეებს,
ამის შემდეგ კი სამ რაღაცას: იყო ჯანმრთელი
და გაიხარო სხეულით და სიცოცხლით შენით
და გაიხარო ფიქრებით და მართვეთა ფრთებით;
მხოლოდ ერთს მოაქვს სარგებელი: ტოლებთან ლხენას,
ამიტომ მინდა მოხვიდე და ჩემთან დალიო
იმ თასებიდან, რანიც ჩემსას წარმოადგენენ
მემკვიდრეობას, რომ შეკრულან მხოლოდ ფოთლების
ორნამენტებით და ფრთაშესხმულ ლალი ბავშვებით,
და ჩემთან ერთად ბადის კოშკში დაჯდე, რომლის კარს
ორი ჭაბუკი უდარაჯებს, ვის თავებშიაც,
დაბინდულ მზერით, სანახევროდ შებრუნებული,
გასაოცარი ბედისწერა შენ შემოგცქერის
გაქვავებული, რომ დადუმდე და დაინახო
ჩემი სანახი, იქნებ მერე მან ჩემი ლექსი
კეთილშობილქმნას სამომავლო მარტობაში
და იქნებ სადმე შენმა ხსოვნამ რომელღაც ჩრდილში
დაიბუდოს და მზის ჩასვლისას ქუჩა დაბინდულ
კენწეროთ შორის წაიგრაგნოს, ხოლო უჩრდილო
გზებმა ჰაერში, იღუმალი და შორეული,
მოოქროვილი ქუხილივით ჩაიგრიალონ!

ერთ გზას ვადექით

ერთ გზას ვადექით, ხიდისკენაც ერთ გზას მივყევით,
წინ სამი კაცი მიგვიძლოდა სიმღერ-სიმღერით.
ახლა შენს ნათქვამს მოგონების ფურცლებად გავშლი –
მამ, მომისმინე, გაიხსენე, რაც მოხდა მაშინ:
შენ თითს იშვერდი ღრუბლის ჩრდილით დაფარულ მთისკენ
და სახიფათობილიკიან ციცაბო კლდისკენ.
ნატრობდი: იქ რომ მარტოდმარტო ვიყოთო ახლა!
მეც უნებლიეთ ავიხედე მთებისკენ, მაღლა,
შენი სიტყვები მეუცხოვა მაშინ იმდენად,
თითქოს, საკმევლის სურნელებით ცა დაიტენა,
ლოყებზე უცებ შეგეცვალა რატომღაც ფერი,
მთვრალმა წადილმა მყისიერად დამრია ხელი,
ისე, მიწა რომ შეიძვრება ზარით, ზრიალით,
ჭურჭელი ძირს რომ დაცვივდება ბზრიალ-ბზრიალით,
მიწიდან წყალი რომ ამოხეთქს წამლეკავ ჩქერად,
მავანს უცებ რომ უორდება დამფრთხალი მზერა...
მე ერთდროულად შენიც ვიყავ და და ვიყავ ღვთისაც,
შენი სურვილი შეერთვოდა სიხარულს მთისას,
თავს არწივი რომ დასტრიალებს, ფრთეებგაშლილი...
მე შენს მკლავებში ჩახვეული ვიდექ ბავშვივით.
ვერძნობდი სიმაღლეს, მთის შემყურე, სულიც რომ ითხოვს
და ფეხშეუდგამ ბილიკისა მესმოდა, თითქოს,
შეკრული ვიყავ სიყვარულის ცხელი ბორკილით
და ვნეტარებდი სიამისგან, შენგან მოგვრილით.
ღლეს, აგარაკზე, გრილ კედელს რომ შევახე სახე,
ამ სიხარულით მოფარფატე ღმერთები ვნახე.
თითქოს, სიმძიმე ეღვრებოდათ მხრიდან, მკლავიდან,
ვაზის ფოთლების სიფრიფანა სახურავიდან.

ღმერთები, წონადაკარგულნი, განა ქრებოდნენ,
მიფრინავდნენ და ლაჟვარდებით იფარებოდნენ,
ცეცხლის ალს ჰგავდნენ, არ იძვროდა ჰაერი ქარით,
ჟღერდა სიმღერა, წკრიალებდა საამოდ ქნარი,
მეგონა, როცა ვუყურებდი ამ სურათს, ამოს,
უფლება მქონდა, შევხებოდი ღმერთების სამოსს.
ო, ისე ახლოს მოსულიყვნენ, მესხმოდა რეტი,
ასე მეგონა, დამყოლოდა მათივე ბედი,
თითქოს, მეც ღმერთებს ვეკუთვნოდი, ვჭვრეტდი აღსავალს,
რადგან საკუთარს ვიხსენებდი თავადასავალს.

ჭაბუკი და ობობა

ჭაბუკი

სულ უფრო მზარდი მთვრალეულობით, თავისთვის მოლაპარაკე.

მე მას ვუყვარვარ! და სამყაროს ვფლობ რარიგ ახლა, რაცა დგას ყველა სიტყვაზე და ნატვრაზე მაღლა, რომ ყველა ბნელი მწვერვალიდან, ყოველმა სივრცემ, შუქით ყოველმხრივ მოსილმა და ღრუბელმა ჩემმა, მე მიმიზიდოს, მიცემული არნახულ სიზმრებს და ხელი მას რომ არ გაუშვა, მივყავარ სტუმრად ასე, მშვენიერ ცხოვრებასთან, მიწასთან, ზღვასთან, თუმც, არა! დილის სიზმრად სწყდება საფეთქლებს მკაცრად და ფერმკრთალდება სიცხადეში. ახლავ ვნახე ჭეშმარიტება: მე აქ, როგორც სტუმარი, როდი დავბორიალობ. დემონური მზერით და სახით მბრძანებლად შემქმნა ბედისწერის შემთხვევამ ოდით... ყმაწვილებია ისინი და არ ჰკვანან დამჯერო, სოლიდურობაც, თამაშებიც ისწავლეს ჩემგან. ზოგიერთ მათგანს ჩემს იერს და ჩვევებსაც ვამჩნევ, გული იდუმლად მიჩუყდება, როდესაც ვხედავ მოსავალს როგორ იმკიან და ნაპირთან, ბორცვთან შევიგრძნობ უცხო და შორეულ სიზმარში ცხადით, როგორ მეხსნება შინაგანი მჭვრეტელი ლოცვად, რომელსაც მუდამ ასახავენ საქმენი მათი! აყვურებ ზეცას, ირეკლავენ სწორედ იქ ღრუბლის სამფლობელონი მას, ნანატრი რაც მეძღვნა დღემდის და მირეკლავენ ერთიანად უფრო და უფრო, არადა, მე აქ უდიდესი სიცოცხლე მეკვრის და ვარსკვლავების უდიადეს, ბრწყინვალე შუქთან

ერთად სიმთვრალე მერევა და ყველაფერს ვაქებ
და მთვრალმა ხელი რომელს ვსტაცო მომავალს – მუქთად?
თუმცა ის ქალი-მომავალი მოელავს აქეთ
და შეიძლება ხელითაც კი შევეხო, რადგან
ვარსკვლავებისკენ მიილტვის, რაც მომხდარა დღემდე,
და სხვა ნაკადი უფრო ზევით მიმავალს ადგას
გზას და იქითკენ მიაქანებს, რაც დღეის შემდეგ
მონდება, რაკი დედამიწა, უხილავ კარით,
იძულებული, ზევით უშვებს, რაც ირგვლივ არი...

*ამ სიტყვებით მიდის ჭაბუკი მთვარის შუქით განათებულ და ველური
ვაზის ფოთლებით მოვარაყებულ ღია სარკმელთან, სადაც, მის თვალებს
ზემოთ და ერთი ფოთლის ქვემოთ, პატარა ჩრდილში, დიდი ობობა
მოცოცავს და ციცქნა არსებებს თავის საცეცებში აქცევს. ღამის
სიჩუმეში გაისმება ისე უზომოდ ჩუმი და საწყალი ხმა, გეგონება,
მთელი ძალით სალტეშემოჭერილი კიდურების მსხვერვეა არისო.*

ჭაბუკი

იძულებულია უკან დაიხიოს.

როგორი შიში სუფევს აქ და როგორი ჭირი!
იძულებული გახდა სისხლი – გაბრუნდეს უკან,
რაკი შენ აქ ხარ, სიკვდილო, და მაგ შენი პირით
ყველას და ყოველს აწიოკებ შიშით და ღუპავ.
მიჩუმდა დიდი სიანხლოვე ოცნების დიდის,
როგორც გუგუნი ჩანჩქერისა, რომელიც მანამ
მოგესმის, ვიდრე ახლოსა ხარ, და ისე მიდის
შენგან ის, როგორც შორდები მას ნელ-ნელა, თანაც
ცარიელდება შორეთი და – სამყარო, სავსე

წინათგრძნობებით, თავად ფლობს თავს, ხოლო მე ვწვავლობ.
ამ საზარ სურათს ვერ ვაფერხებ ჩემს უძლურ თავზე,
როგორც ვარსკვლავთა მშვენიერ სელას, ძვირფასო ქალო!
აი, ჩემს თვალწინ ძალას სინჯავს რაღაცა ძალა,
მტკივნეულად და ღრმად იჭრება გულში და სუფევს,
ყონდება ყოველ ბოჭკოსთან და განზრახვას მალავს,
არ შემიძლია მას გავექცე, არც მინდა უკვე,
თითქოს ისაა სამშობლოსკენ მავალი გზები,
წინ მიმაქანებს მთელი ჩემი არსით და გონით,
მიუწვდომლისკენ, და მე უკვე განვიცდი, ვტკბები
მომავალ ტკობით, არსაიდან რომ არის მგონი,
და იმ წინასწარ განცხრომაში მე იმას ვიმკვი,
რომ ვასაჩუქრებ თავს ტკივილით, დარდით, ნაღველით,
აი, ჟრუანტელს მგერის რაღაც და მევლება ირგველივ,
ცამდე კოშკივით აღმართული... და უკვე მივხვდი,
უკვე გავიგე: სიცოცხლეა მისი სახელი.

მეზავრული

ღვარი მოსკდება, რომ ჩაგნთქას ყველა,
კლდის მეწყერს უნდა გატანა ჩვენი,
მოფრინდნენ, უკვე ახლოა შველა,
ჩვენს წასაყვანად ფრთოსნები მძლენი.

ქვემოთ სანახებს ვიგულვებ მხარის,
სად აურაცხელს ირეკლავს ნაყოფს
უჟამო ტბების ლურჯი ციონი.

კიდე ჭისა და შუბლი მარმარის
იქ ყვავილოვან მდელოებს ამკობს,
და უბერავენ ამო სიონი.

სამხრეთული მთვარიანი ღამე

ორმაგ ლხინისთვის იშობიან ორმაგი დღენი?
ერთის წასვლამდე მეორე დღე ამოიწვერა!
ძვირფას საცხებსა და ბრწყინვაში, ნახევარღმერთებრ
გულმაღვიწყვი რამ ბალებსა და ტბორებს მომირთავს
გამაოგნებელ ბრწყინვალებით და მისანდობი
ხე უცხო ხდება, შადრევანიც უცხოდ ელვარებს,
იჭრება ჩემში ძალა ბნელი და გარეგანი.
ეს ბუჩქებია ჭრელ ფიქრების შემფარებელი?
ხის მერხს ვერა ვცნობ! ნუთუ, ის აქ დაყუდებულა?
სწორედ ისაა, რადგან ციცქნა ობობას ქსელზე
მნათი წერტილი კვლავ ჰკიდია! ნუთუ, ვბრუნდები?
შენი ბარათი რომ მივიღე – კონვერტი ისე
ჩქარა გავხსენ, რომ ნაფლეთები მოსწყდნენ კიდეებს
და მწყურვალ ტუჩებს მიეშხეფნენ მოფარფატენი,
როგორც შხეფები შადრევანთან წყურვილის მომკვლელს!
ახლა ის ჩემკენ მოიწევს და მოცურავს – ხელით
ამოიწევა სიბნელიდან და ჯადომოსხნილ
კაცივით ვსუნთქავ ახლა, და ჰა, უკვე ნამდვილად
მოვჯადოვდი და გახევებულ ღამის წიაღში
ბედნიერების გასაღები მიჭირავს ხელში!

სამი პატარა სიმღერა

I

სახლს რომ გარს ჰანგი უვლიდა შიშით,
შენ ის შიგნიდან გესმოდა მტირალს...
ღამე ღამიძიდა სიბნელის ქვიშით,
ხოლო მე, თითქოს, იმ ქვაზე ვიშვი,
რომელზეც მჯდარი ვუკრავდი ღირას.

რისი თქმაც მსურდა, ამოვთქვი კიდეც:
„ჩემო ძვირფასო, უშენოდ რა ვარ?!“
მზემ მიმოქარგა მაშრიყის კიდე,
ღლე შინ მიმდენის და ცოდვას იღებს,
რომ ამ ბაგეებს მიკეტავს კვლავაც.

II

სიმწვანეში ამღერება

ცამ სიქუფრით და სიმძიმით გვთენთა,
მანამდე, ვიდრე ვიყავით კენტად,
მაგრამ ღლეს საქმე სხვაგვარად მიდის,
რადგან, ძვირფასო, ვარ ისევ შენთან,
ირგვლივ ქრის სიო, შუაში ნეტარ
ბრწყინავს სამყარო – ყველაზე დიდი
გროვა ღმერთისგან ბოძებულ ძღვენთა.

ყველა ვარსკვლავი ძღვნად სწივებს გვაძლევს –

დასციმციმებენ ჩვენს ნაკოცნ ღაწვებს
და მოაწონონ – კი ძალუძთ თავი
ჩვენსავით მტკობელ ქალებს და კაცებს...
ნეტარად ვწევართ სურვილთა ზღვაზე
და ერთმანეთში ერთმანეთს ვაწვებთ
და ერთმანეთის სუნთქვაში ვცვაით...

III

ძვირფასმა ქალმა მიუგო: „წადი,
მე არ გაკავებ, შენც ნუ შეიცდი.
ადამის ძენი და მოდგმა მათი
როდი ჩნდებიან ერთგულებისთვის.“

მაშ, მეგობარო, გაუყევ ქუჩებს,
ქვეყნად-ქვეყანას მოავლე თვალი,
სიაძე მრავალ საწოლში ბლუჯე,
არწყულე ხელი მრავალი ქალით.

თუ მჟავე ღვინით ჩაგმწარდა სუფრა,
სჯობს მალვაზია დალიო ბოლოს...
და თუ მე ტკბილად ჩამთვალე უფრო,
ჩემთან მაშინლა დაბრუნდი მხოლოდ!“

ბებია და შვილიშვილი – ბიჭუნა

„ფიქრი გაგირბის სხვაგან,
თან ჩემს მუხლებზე სტები!“
საიდან მიხვდი, როგორ?
„ისე, უბრალოდ, ვხვდები!“

„ამ ტკბილ სიმშვიდეს ასე
შემიკრთობს, აბა, სხვა ვინ?“
და შენც მასავით უცებ
გადააქნიე თავი.

„შენ თქვი: „ოდესღაც...“ – არა!
ნეტარებას ვგრძნობ ახლა...
თქვი, შენს სიტყვას და მზერას
რა შთაგონება ახლავს?!

ქალწულობა და ქროლვა
შორს გადაფრენილ ჟამთა...
სულის მეღება კარი!“
ეს მეც ვიგრძენი, მართლა!

და სუყველა ვართ ერთად,
უცხო ვარსკვლავზე ვსახლობთ,
თან მასთან, თანაც – შენთან,
ასე შორი და ახლო!

„თუ პაპაშენთან შეყრა
არ მითრთოლებდა წამწამს?
მაშ, ჩემს კუბოსთან შეხლა

რატომღა მაკროთობს ამ წამს?“

რა დროს კუბოა! კარგი!
გარეთ მზეა და თბილა...
ზიხარ, შვილიშვილს უმზერ
და მასლაათობ ტკბილად.

ცნობისმოყვარე თვალებს
უცებ აანთებს კითხვა:
„მაგ შენს პატარა გზაზე
ვინ ჩაირბინა, მითხარ?!“

ჰო, დრო დამიდგა მართლაც
უცხო სიზმართან შეყრის...
ვიწრო, დანშული სივრცე
რა უცნაურად მეკვრის!

„იგრძენი, ჩემი გული
როგორ განათდა მყისვე,
როს ასჯერ ნაკოცნ ბაგეს
დაეკონები ისევ,

ჩემს გახსენებას ცდილობ,
ნუ შეიჩვიე დარდი:
როცა ვკვდებოდი, შვილო,
იმ შენს ნორჩ ქალწულს ვგავდი.“

მსახიობ ჰერმან მიულერის გარდაცვალებასთან დაკავშირებით

ჩვენ და ეს სახლი ხელოვნებას ვემსახურებით, ყველა ღრმა ტკივილს რომ ატკობს და გამოაცოცხლებს და სიკვდილსაც აგემრიელებს.

ის კაცი უძლიერესობდა, ვისაც ჩვენ ახლა სულისკენ ვუხმობთ, მას სხეული გარდასახვაში გამოჰყვა ისე ნიჭიერი, გეგონა ბაღეც ვერ დაიჭერდა. ოჰ, როგორი იყო არსება!

ამჭვირვალეობდა თავის თავს და თავის თვალების თოვლივით თეთრ გარსს იღუმალად ამხელინებდა, საიდუმლოში რომ ეძინა... ჩაისუნთქავდა შეთხზულ ქმნილებათ სულს კვამლივით, ხოლო სხეულის ფორეჯებიდან აბრუნებდა დღის სინათლეში. თავის თავს ყველა მხრიდან ქმნიდა და მისგან მაშინ უხვად მოჩქეფდნენ არსებანი, ადამიანურს ვერ კი იტყოდი მათზე, მაგრამ ცოცხალნი იყვნენ ისე, რომ იმათ სულდგმულობას აღიარებდი, მიუხედავად იმისა, რომ მათი სადარი არსად გენახათ. თვალის ერთი დახამხამებაც მოწმობდა იმას, რომ ისინი ნამდვილნი იყვნენ და ჯერაც ორთქლი ასდიოდათ მიწის საშოსი. და, ჰოი, ადამიანებო! დახუჭეთ თვალი და გაინსენეთ სხეულები, რომლებსაც შიგნით უღვივით სულის ნაპერწკალი უკანასკნელი, ხან კი – სულები (გარს, თავიანთ მსახურებისთვის, რომ იშენებენ გამჭვირვალე სხეულს თუ ბუდეს) სულმდაბალ, პირქუშ, სასაცილო, გამცემ, საშინელ ადამიანთა, მეფენიც რომ იყვნენ ზოგ-ზოგნი –

ამგვარად ქმნიდა ის თავის თავს ყოველი მხრიდან.

თუმც, როს თამაში დამთავრდა თუ ჩაქრა და ფარდა დაეშვა, უხმოდ მონატული ქუთუთოსავით, ჩამკვდარ ჯადოსნურ მღვიმის წინ, და ის გამოვიდა, მაშინ გაიხსნა მის წინაშე სცენა, ვით მუდმივ უძილოს მიმართ ახელილი თვალი, რომელზეც ფარდა არასდროს თანაგრძნობით არ ეშვება და: გაიხსნა სცენა საშინელი სინამდვილისა და გარდასახვის ყოველგვარი უნარი მისგან მაშინ დაცვივდა... და იქ მისი საბრალო სული სულ მთლად შიშველი წავიდა და ბავშვის თვალებით იყურებოდა, ჩათრეული ისეთ უღმობელ თამაშში, რომ ვერც გაეგო მას – რა დაემართა: ყველა ნაბიჯი უწინდელზე უფრო ღრმა იყო და ყველა ჩუმი ჟესტი – ნაზად დაუნდობელი. და ღამის სახე მოკავშირე იყო შეთქმულთა, ქარიც, ნიავიც გაზაფხულის და ყველა იყო მის წინააღმდეგ! არამზადებს კი არა, სათნო, ნაზ სულებს უგებს ამგვარ მახეს სასტიკი ბედი თუ ბედისწერა. მერე დადგა ერთი დღე, როცა წამოიძარათა ის და მისი ტანჯული თვალი ზმანებითა და წინათგრძნობით გაივსო, მან კი ძლიერი ხელით, რაღაც მძიმე მოსასხამივით, მთელი სიცოცხლე მოისროლა და აღარ სცემდა პატივს ის თავის მოსასხამის ქობაზე მტვერს და არარაობის გზაზე დაშლილ-დარღვეულ ფორმებს.

ასე იფიქრეთ მასზე, რათა პატივსაცემმა ჰანგმა მოიხმოს თქვენს წინაშე. მიუხვდით მის ბედს, მე კი, დავღუძმდე მიჯობს, რადგან აქ არის ზღვარი, სად მოწინააღმდეგე მათემატიკის პირს მომდგარ სიტყვას.

ბედნიერი სახლი

ერთ შეუძინავ შუშაბანდზე მღეროდა იგი.
ბერიკაცი რომ ცის წინაშე უკრავდა ორღანს,
ამასობაში ერთ კალოზე, მისსავ ფეხებთან,
ტანად ბადიშთან კეჭნაობა ჰქონდა წვეროსან
ბადიშს, ისე, რომ უწმინდეს რტოს ოლქანდრისას
ტანში უვლიდა ჟრუანტელი. ერთი ჩიტილა
არა ფრთხებოდა ყვავილებით გაპენტილი ხის
კენწეროს შუქში გატრუნული, და ჭკვიან მზერით
გასცქერდა და ჭის ჩამოჩეხილ გვიმის კედელთან
ყმაწვილი ქალი აწოვებდა თავის ყრმას ძუძუს.

მხოლოდ ყარიბმა მოგზაურმა, ვისი გზაც კალოს
გასწვრივ იყო და გალავანთან უხვევდა – უკან
მოიხედა და ერთი მზერა სტყორცნა უცნობ კაცს
და გაიყოლა თან სიმშვიდის გასაოცარი
სურათ-ხატილა, შეღამების იმ ღრუბელივით,
წყნარ მდინარეს და მღუმარ ტყეს რომ გადაუფრინა.

გემის ტყვე მზარეული მღერის:

ჩემიანებს მოწყვეტილი, ვაგლახ,
გემში ვგლივარ, რამდენი დღე გადის!
ვილაცები მამცირებენ, მაგრამ
მათ ვუმზადებ ვახშამსა და სადილს.

თევზებს, წითელფარფლიანებს, ცოცხლად
მომიყვანენ და ფიცს ვარღვევ მტკიცეს:
თითქოს მკლავენ, როცა მაგათ ვზოცავ,
დაკვლა მშვიდი ცხოველისაც მიწევს.

უნდა ჩუმი ცხოველები დავკლა
და გავთალო უნდა ხილიც ამო –
მათთვის, ვისაც თავს არ ვუხრი მდაბლად,
ვისაც ვძულვარ სიალალის გამო.

და როდესაც მე სინათლის შუქზე
ვიქექები სუნელებში მათთვის,
თავისუფლად ყოფნას ფიქრში ვუმზერ,
მაგრამ ჟამი ძალზე ნელა გადის.

ჩემიანებს მოწყვეტილი, ვაგლახ,
გემში ვგლივარ, რამდენი დღე გადის!
ვილაცები მამცირებენ, მაგრამ
მათ ვუმზადებ ვახშამსა და სადილს.

არნოლდ ბიოკლინის სულის მოსახსენიებელი

სიმფონიის ბოლო ტაქტების დროს, სცენაზე პროლოგი გამოდის, უკან მოჰყვებიან მეჩირაღდნეები.

პროლოგი ჭაბუკია, აცვია ვენეციურ ყაიდაზე და, ჭირისუფალივით, მთლად შავოსანია.

ჩუმაღ, მუსიკავ! აწი უკვე ჩემია სცენა
და მსურს ვიგლოვო, რადგან მე დღეს შემეფერის გლოვა!
ახალგაზრდობის იმ დროიდან იღვრება წვენი
ჩემში, და იგი, ქანდაკება ვისიც დამყურებს,
ჩემი სულისთვის მოძმე იყო უსაყვარლესი.
და ეს კეთილი მეგობარი მე მჭირდებოდა
ძალიან, რადგან მრავლადაა ამ დროში ბნელი
და ვით ნეტარად მოცურავე არსება გელი,
ნაიდას სველ, თეთრ ხელიდან საკვებ მარცვლების
კოცნით კენკვისას, სწორედ ისე, სწორედ იმგვარად
ვიხრებოდი მე მის ხელებზე ბნელ საათებში
ამ ჩემი სულის საკვებისთვის და სიზმრებისთვის.
შენს სურათს ვამკობ აყვავებულ რტოებით მხოლოდ,
შენ კი შემძმე მე სურათი მთელ სამყაროსი
და მოყვავილე ყოველი რტოს საამურობა
ისეთნაირი ბრწყინვალეობით აღამაღლე, რომ
სრულიად მთვრალი იატაკზე ვემხობოდი და
სინარულისგან მოყვირალი ვგრძნობდი, თუ როგორ
იხსნიდა ჩემთვის სამოსს მნათი დედა-ბუნება.
მისმინე, ჩემო მეგობარო, გაგზავნა არ მსურს
მაცნეებისა, რომ იძახონ შენი სახელი
ოთხივე კუთხით, ქარში, როგორც ხდება ეს მეფის
მიცვალებისას. მეფე ბეჭედს უტოვებს თვის ძეს,
ხოლო თავისი საფლავის ქვას - თავის სახელის

ხმას. თუმცა შენ იყავ ჯადოქარი იმდენად დიდი, რომ რაც გაგაჩნდა თვალსაჩინო, წავიდა, თუმცა არ ვიცი, არა, თუ რა რჩება აქ და იქ შენგან, არსებობას რომ გააგრძელებს იღუმალ ძალით და ღამეული ღინებიდან ამოიწვევა ნაპირზე, ანდა - მისი ყური თმა-ბაღნიანი, სუროთა უკან დაცქვეტილი... ამიტომაც მსურს, აღარასოდეს ვიწამო, რომ მარტო ვარ საღმე, სად ხეები და ყვავილები ჩანან, ან სადაც მხოლოდ მდუმარე ქვებია და ციცქნა ღრუბლები არიან ცისქვეშ: და რომ რაღაც, არიელივით გამჭვირვალე რამ ოინბაზობს ჩემს ზურგზე, რადგან არის შეკრული იღუმალი კავშირი, დიას! და გაზაფხულის ველი ისე შემოგვცინოდა, როგორც მავანი წუწკი ქალი უცინის იმას, იმ მამრს, რომელსაც სწორედ იმავე ღამით დანებდა.

მეგონა, შენზე ვგლოვობდი და ჩემი ბაგენი დასიებულიან სიმთვრალისგან და გასახარებელ სიტყვით მიტომაც უფრო დიდხანს აქ არ შემფერის დგომა. და მინდა ჯოხი სამჯერ დაგკრა მიწაზე და ის კარავი გამოვსახო სიზმრებით. მინდა, რომ დავამძიმო მწუხარების ტვირთით ისინი ისე, რომ გზაზე ლანდებივით მიბარბაცებდნენ, რათა ყოველმა იმათგანმა შეძლოს ტირილი და იგრძნოს, დიდი მწუხარება ყველა ჩვენს საქმეს თუ როგორ ერთვის.

დე, თამაშმა გიჩვენოთ ყველა შეშინებული ანარეკლი ბნელი საათის, და მწუხარებით სავსე ჯილდო დიდი ოსტატის მიიღეთ ახლა ჩრდილისმაგვარ ბაგეებიდან!

ზაფხულის მონატრება ბერიკაცის მიერ

რომ დამდგარიყო, მარტის ნაცვლად, ივლისი ახლა,

ავიწყვეტდი და წავიდოდი სადღაც შორს, მაღლა,
გორაკებისკენ, ჩქარი ეტლით, ან სულაც ცხენით,
ან მატარებლით, სადაც ველარ მპოვებდა დაღლა.

იქ ხომ ჯგუფ-ჯგუფად იდგებოდნენ მაღალი ხენი:
ჭადარი, თელა, ანდა მუნა, რომლებსაც ისე
ჩავიხუტებდი – დამტოვებდა დარდი და ხენი...

ჩამოვხტებოდი ცხენიდან, ან მეეტლეს, მყისვე,
შეჩერდი-მეთქი, შეეძახებდი, გავწევდი ცხადად
წინ – ზაფხულისკენ, ისე, როგორც ტოროლა – ცისკენ,

და სულს ხეებქვეშ მოვითქვამდი, სად ამოდ ხატავს
დრო დღე-ღამეს და არა ისეთ საშინელ რამედ,
როგორც სჩვევიათ ამ ჩახუთულ სახლებში, სადაც

დღე არის ისე მოსაწყენი, ვითარცა ღამე,
ღამე – დღესავით გულგრილი და უსახო არის,
იქ კი – სიცოცხლე მომიძღვნიდა მშვენიერ წამებს...

და ჩრდილებიდან შევიდოდი საღამოს მთვარის
ნე-ტა-რე-ბა-მო-სი-ლე-ბა-ში! ვუსმენდი ნიავს,
არ გავიგებდი: „ეს ყოველი არარა არის“.

ბნელდება ბარში, სადაც მჩინარ სახლებში გვიან
ინთება შუქი და წყვდიადი მიორთქლებს სახეს,

თუმცა სიკვდილზე ღამის ქარი არ ამბობს ღიად...

სასაფლაოსკენ მსვლელი ვხედავ დარდებში ნახვევ
ყვავილებს, მწუხრის შუქში მრწვევლთ რომ უნდათ კრეფა,
სხვას – აღარაფერს! და ხსოვნის კარს ბოლომდე ვაღებ...

ხოლო თხილნარში, ბოლქვებს შორის, რომლებიც ხმება,
მოქშუის წყალი და ბავშვივით ვუსმენ და არსად
მესმის ჩურჩული: „ამაო და ფუჭია შვება“.

და ტანთ ვიხდი და გადავხტები, ჭაბუკის მსგავსად,
ცივ ნაკადულში და თავს როცა ამოვყოფ, ცაზე
მთვარეა უკვე, ვიდრე მე წყალს ვებრძვი და ვასხამ.

ამოვიწევი ნახევრად და სიცივით ნაწერ
თეთრ ჩქერებიდან რიყის ბრტყელ ქვას ნაპირზე ვტყორცნი,
მერე ვდგავარ და გრძნობას მთვარის ნათელში ვაწებ.

და იმ ზაფხულის ქვეყანას კი ეცემა მორცხვი
ჩრდილი და – ეს ხომ ისაა, თავს რომელიც აქნევს
ბალიშის უკან, ცივ კედელთან, უსიტყვო ლოცვით.

ეგ ზომ მწუხარედ რომ ჩამჯდარა და ხსოვნის აკვნებს
არწევს დილაძედ და სინათლეს შეჭყურებს ავად
და სწამს, რომ რაღაც გველოდება ორივეს აქვე

და ის, რომელიც მარტის თვეში ვერსაით წავა,
ღამეებში რომ ვერსად წვება და მონებს ქარებს,
გულზე შავხელებდაკრეფილი თავისით, თავად?!

ეჰ, სადღა არის ივლისი და ზაფხულის მხარე?!

რაა სამყარო?

რაა სამყარო? ის ლექსია მარადიული,
იქიდან სული გვეფინება ღვთაებრიობის,
იქიდან ღვინო ქაფდება და შუშუნებს სიბრძნის,
იქიდან ბგერა სიყვარულის გვესმის მზიური.

ცვალებადია, ო, განწყობა ადამიანის,
იგი სზივია და იშვება იგი ამ მზიდან.
ლექსი ლექსს მოსდევს ათასობით წმიდათა წმიდა,
მოიყვავილებს მერე, როგორც შუქი გვიანი.

იღუმალა, მარტოსული – სამყარო ჩვენი,
სავსე შეუცნობ და ვერასდროს აღქმულ ბგერებით.
ტკბილი, შემკული საკუთარი მშვენიერებით

და სხვა პატარა ექო ისმის და შუქი შვენის,
და თუ შენ კითხვას მიუხვდები და თუ გაწვდები,
ეს არის წიგნი, სიკვდილამდე რომ ვერ ჩაწვდები.

თუ ხედავ ქალაქს?

თუ ხედავ ქალაქს, დაქანცული როგორ ისვენებს
და გაეხვევა ის ჩურჩულით კაბაში ღამის?
და ვერცხლოვანი აბრეშუმის მთვარე კვლავ ქსელებს
ხლართავს და ქალაქს თავს ზღაპრული სიმდიდრე დასდის.
და მოაქროლებს თბილი ღამის ქარი მის სუნთქვას,
ისე იდუმალ და ჩუმ ბგერას, რომ აღქმას გვიშლის.
ის ტირის ძილში, მძიმედ სუნთქავს და ცრემლი თუთქავს
და ის ჩურჩულებს შეუცნობი, მომნუსხველ შიშით.
ბნელ ქალაქს სძინავს ამ ჩემს გულში, ბრჭყვინავს, ვარვარებს,
აღსავსე ტანჯვით და ფერადი დიდებულებით:
შენს ირგვლივ მისი ანარეკლი რბილად ნარნარებს,
ჩაკლულ ჩურჩულით, ღამის ვნებით სავსე გულებით.

ჩემი ბაღი

მშვენიერია ჩემი ბაღი ოქროს ხეებით,
ფოთლებით, სულ რომ ცახცახებენ ვერცხლის ჩურჩულით
და ბრილიანტის ნამით, ღერბის გისოსით, გულით,
ჟღერით გონგისა, სადაც თვლემენ ლომთა დღეები.
თვლემენ ლომები სპილენძისა, ტოპაზის ფაფრით,
ვოლიერებით, პრიალებენ იქ წეროები,
დასარწყულებლად არსად უვით მათ ვერცხლის ჭები...
რა ლამაზია: მონატრება არ მოდის სწრაფი
იმ სხვა ბაღისა, სადაც უწინ, ერთხელ, ვიყავი,
სად, არ კი ვიცი... შევიყნოსავ ნამს მარტოოდენ,
რომელმაც ადრე მე შემიმკო თმები და თავი,
და – ნესტიანი მიწის სურნელს, სითბო რომ მოსდევს,
როს მივდიოდი საქებნელად რბილი კენკრისა,
იმ ბაღში, სადაც უწინ ვიყავ, ყოფნა მელირსა.

მსახიობ იოზეფ კაინცის მოსახსენიებელი სტრიქონები

ო, მე რომ მისი ხმა მქონოდა აქ მის საგლოვად!
მისი მეფური თავდაჭერა რომ მომცემოდა
და ვმდგარიყავი თქვენს წინაშე მოთქმა-გოდებით!
მაშინ ეს ჟამი ჭეშმარიტად განდიდდებოდა,
ხოლო მეფური ღირსებანი და ბრწყინვალება,
მწუხარებაზე მეტი – ჩემზე გადმოვიდოდა,
რადგან მეფეთა ქცევას ერთვის დიდებულება
მაშინაც, როცა გლოვობენ და მწუხარ არიან.

ჰოი, მისი ხმა! ჰოი, იმ ხმას ფრთები ჩვენ შორის
რომ გაეშალა! – საიდანღა ჟღერდა ნეტავი
და ჩვენს ყურამდე საიდანღა აღწევდა? ვიღა
ლაპარაკობდა ამგვარ ენით, ამ ფიცრებიდან
ზემოდან ქვემოთ გადმომდგარი? ვინ საუბრობდა
მაშინ რომეოს ან უბედურ პლანტაგენეტის,
ან თუნდაც ტასოს სხეულიდან?

ვინ იყო იგი?

გარდაუსახველს აურაცხელ გარდასახვაში,
მომჯადოებელს და არასდროს მოჯადოებულს
და ვერშეუძრავს ვუყურებდით მას, ვინც შეგვძრავდა
და ვინც შორს იყო, როს გვეგონა ახლოს მოსული
და ვინც ყველაზე უცხო იყო უცხოთა შორის
და სუყველაზე მარტოსული მარტოსულთ შორის
და მოციქულთა-მოციქული უსახელო და
თანაც შიკრიკი უსახელო ერთი ბატონის.
მან ჩაგვიარა გვერდით ყველას და მისი სული
ზომაზე მეტად სწრაფი სული იყო და მისი
თვალის ძალიან ჰგავდა ჩიტიის თვალს პაწაწინას.

ის ამ სახლს ჰყავდა, მაგრამ განა შეინარჩუნა!
ჩვენც გვყავდა იგი,
მაგრამ ჩვენგან უეცრად გასხლტა,
იმგვარად, როგორც ჯველობა გვისხლტება ერთ ღროს,
წყალვარდნილივით უღმობელი და მომნუსხველი...

მოუსვენარო და აშკარა იდუმალეზავ
ადამიანურ ბუნებისა! ჰოი, არსებავ,
ვინ იყავ ნეტავ! ჰოი, უცხოვ, მოხეტიალე!
ო, სიმარტოვევ, შენს შემთხვევით ამხანაგებთან
ღამეულ ამო საუბრებში თუ ტრაპეზებზე!

ჰოი, ღრმა გულის მარტობავ, გახევებულო
და მოსვენებადაკარგულო უძილო სულო!
ო, სულო! ხმაო, საკვირველო სინათლე! რარიგ
მოქროდი, თეთრო სინათლეო, და ირგვლივ ბნელში
სიტყვებისაგან აშენებდი სრა-სასახლეებს,
სად გულის ერთი ფეთქვისა თუ ძგერის ვადაში
ჩვენ შენთან ერთად ვბინადრობდით – ხმაო, რომელსაც
ვერ დაგივიწყებთ ვერასოდეს, ველარასოდეს –
ო, ბედისწერა – დასასრული, გზის დასასრული!
ჰოი, სიცოცხლე იდუმალი! ბნელი სიკვდილი!
როგორ ზრუნავდა და იბრძოდა სიცოცხლე მისთვის,
მაგრამ ვერასდროს ჩაითრია, მთელი არსებით,
იგი ჟინიან გარდასახვის საიდუმლოში!
როგორი მყარი რჩებოდა და როგორ მეფურად
უძღებდა იგი! ო, პატარა ხელი, დიადი
ძალით აღსავსე! ო, პატარა თავი დახვეწილ
მხრებზე და - თვალი, ჩიტისებრი, რაც უარობდა,
რომ ყოფილიყო ახალგაზრდა, ანდა - მოხუცი!
ჰოი, მიმინოს თვალი, რაიც მზის წინაშეც კი

არა ხრის მზერას! ო, უშიში, მამაცი თვალი,
ბნელი უფსკრული რომ გაზომა ორიენაირი,
როგორც სიცოცხლის, ასევე იმ შლეგი სიკვდილის!
ო, მოციქულთა-მოციქულო, დიადო სულო!
შენი დარჩენა ცისქვეშ მასხრად აგდება იყო,
წასვლის მსურველო მოჩქარეო და აფრენილო!

შენზე არ ვგლოვობ, რადგან ახლა ვიცი ვინც იყავ,
შენ, მსახიობო უნიღბოდაც, შთაგონებულო,
ზემოთ წასულხარ, სადაც ჩემი თვალი ვერ გხედავს,
მიმინოსავით დასტრიალებ თავს იქ ყველაფერს
შეუძუსრავს შენ და კლანჭებით გიჭირავს სარკე,
რომელიც რაღაც თეთრ სინათლეს ისვრის ზემოდან,
უფრო თეთრ ვარსკვლავთ სინათლეზე. შენ იმ სინათლის
მატარებელი ხარ მარადი და მოციქული
და ისე, როგორც მოლივლივეს და შეუძუსვრელს,
ჩვენ დღე და ღამე ვინსენებთ სულს, რომელიც შენ ხარ.

ო, ხმაო! ხმაო! სულო! სულო! ზეაფრენილო!

რისარდ ფონ შაუკალი

გისოსი

მსურს კეთილშობილ ლექსთა ნაჟური –
ღვინო – რომ შევსვა ოქროს თასითა,
იმ ლექსებისა, ბრბოს რომ მაშორებს
და რომ არ ესმის ერთს ათასიდან.

სხვამ იმ თასიდან შესვას ის ღვინო,
რომ ჩამოივლის ტუჩებს მაგანთა,
არ მსურს მასების ქმინვა ვისმინო,
გნიასი ბრიყვთა შთამომავალთა.

მბრძანებელივით ვუსმენ ზეიმებს,
მახარებს გონი და უნებური
აღლო აღმავსებს, მჩუქნის მზე იმედს,
არ ვარ ხალხისგან მე ცდუნებული.

არ მინდა ტაში ანუ ცრუ ძალა,
მოვეუხმობ სწორებს და ჩემს დროებას
ხალხისთვის ვკეტავ, მათ ავუკრძალავ
ნატყფ გისოსთან მოახლოებას.

მაისი

მაინც მოხვედი, მაისის თვევ,
ვარდისთითებავ,
სალამურის ხმით ალივლივებ
ცის გარინდებას.

ამ თეთრ ყვავილებს, მოფარფატეს
ღვთიურ სიზმრიდან,
რას ვიფიქრებდი,
ეს ღამე თუ ამოიზრდიდა.

ციდან დაეშვა ცის სილურჯე
და, უწყინარი,
ბალახს ირეკლავს
ცვარი მბრწყინავი.

დის ნაკადული,
მისი სრბოლა ჩხრიალში არი,
სახურავებთან ძლიერდება
ცაცხვის შრიალი.

ტყეს და მდელოებს
მთვარის შუქი მიეფინება,
ტოვებს ფილაქანს,
მთვარემ სახლში შესვლა ინება.

მწერების ბრწყინვა,
შუქ-ჩრდილებში მოხამხამეში,
და დღის სიზმარი
უხმაუროდ სუნთქავს ღამეში.

* * *

პიერო უკრავს მანდოლინას, ისე ხმადაბლა
მღერის და ცდილობს ხმით ოპოვოს პიკოლომ ბინა,
არ დარჩენილა ჰანგის ჟღერა ფანჯრის ანაბრად,
მიეაღერსა, გააღვიძა მან კოლომბინა.

წევს სიზმარ-ცხადში კოლომბინა და ხელს აცეცებს
იქითკენ, სადაც ეგულება პარკში ნუგბარი,
ვაშლის ხეები ყვავილების ფანტავს ნამცეცებს,
ამოდის მთვარე, ახლოვდება დრო სანუკვარი.

კოლომბინას

მინდა ვიტყვო ყვავილებში სახეჩარგულმა
და, ყვავილებო, სურნელებით ასე სავსენო,
უნდა შეგკონოთ, უნდა შეგკრათ ერთ თაიგულად
და თაიგული ჩემს ბალიშზე გადავასვენო.

ამის მერე კი ღამე მოვა მთვარისჩადრება,
მსუბუქი ფრთების, რბილი ფრთების მე ვარ მსურველი,
მხურვალე წადილს აალებულს და მონატრებას
შეუერთდება ყვავილების ნაზი სურნელი.

ოჯახური სცენა

მთვარე აივანს ეპარება და ნალვლიანი
მთვარე ნესვივით ფერმკრთალია, ფანჯრის მინებთან
ახლოა, თითქოს, მისი სახლი ეს სახლი არი,
ანათებს ოთახს, ყველა კუნჭულს მიეფინება.

მოუხმობს მთვარეს პიერო და შესთხოვს დარჩენას,
მასთან დარჩენას, მოწყენილი და თავდახრილი
ეპატიჟება მთვარეს, როგორც თავის არჩევანს,
ეპატიჟება მთვარეს დაღლილი.

სკამის საზურგეს კოლომბინა რომ მიეყრდნობა,
ძალდი და კატა იქ უსხედან, თვალს არ აცილებს,
რადგან ორივე მათ მშვენიერ პატრონს ენდობა,
ის კი ორივეს აწვდის ქიშმიშს და უნაწილებს.

მარტის თოვლი

მოყინულ ბაღებს და ბაღს ხეიბარს
და ყინვადაკრულ ყვავილთა ზვირთებს
და მდინარესთან ცაცხვის ხეივანს
ათოვს და თოვლი მოაშთობს კვირტებს.

პიეროს სურდო ზაფრავს მაშინვე
და კოლომბინა აგრძელებს ვიშვიშს:
წითელი ცხვირი მუდამ მაშინებს,
თანაც თვალები მიგიგავს ქიშმიშს.

აღდგომა

ვიოლინოთა ჟღერა გაივლის
გულს და ბგერანი მოკიანთენი
ეკვრიან ხეებს და კრთის ყვავილი,
თითქოს ათასი ენთოს სანთელი.

მდელო, მდინარე, დღეს ასე ცხადად
სიხასხასესთან ნაზიარები,
მწერთა ბზუილი, გუნდი მერცხალთა
და სამრეკლოდან რეკვა ზარების.

კასანდერი

(Entrée)

თანამედროვე პოეტი ვარ და მე ქედს ვიხრი
კრიტიკოსების წინაშე და ვიცი, რა მართებს
სროვას, რომელიც ავბედითად კოპებს შეიყრის,
იგია ჩემი განმკითხავი და მოსამართლე.

ნუ გაიკვირვებთ, მათ გარეშე თუ ვერ გავძელი,
კრიტიკოსების ბრბოა ჩემი მუზის მმართველი,
რამენაირად მოვერგები მათ რბილ სავარძელს,
აი, მაშინ კი მოკაკულებს გავიმართები.

ფიქრები

ღამე ლურჯი და სურნელოვანი
აბრეშუმივით მიედინება,
ქარმა ყანაში თვლელმა ინება
და ნაზად ფშვინავს ჩუმი ხმოვანი.

ვარსკვლავები კი, როგორც ბაფთები,
თრთიან, და ღამეს ვერ მოშორდება,
ალვის ხეები სადღაც გაკრთება,
ხან სად, ხანაც სად აიშოლტება.

ზის, თავჩარგული, ქვაზე პიერო,
მუხლზე იდაყვებჩამოყრდნობილი,
ღამის დუმილი გაიზეპირა,
დუმილი არის მისი დობილი.

პიეროს მხოლოდ ფიქრი არინდებს,
ტვინში ჩარჩენილ ფიქრებს ჩაჰყურებს,
არ იცის რა ქნას: ენდოს, არ ენდოს,
და შუბლზე თითებს მიიკაკუნებს.

წამოიძარტა პურის ყანიდან
და ქარი ტოვებს ადგილს ნაფერებს,
გაქრება მთვარე, ცოტა ხანიც და
წინ ისევ ჩრდილებს ჩამოაფენენ.

შემოდგომა

ფოთლები ყვითლად გადაუფერავს,
ოქტომბრის ქარი სად არ უბერავს,
ფანტავს ხმელ ფოთლებს, ანარცხებს პირქვე.
შეშინებულან ფანჯრის მინები,
შიშს გვაგრძნობინებს წყარო ღინებით,
შეფარებიან კურდღლები ჩირგვებს.

სუსტი სხივებით მზე ველარ ათბობს
სიცოცხლეს მიმქრალს, და თანაც არ თმობს,
მთაში ზამთარი ყმუის ხმაცივი.
ჭირხლი ეღება ლექსის სტრიქონებს,
ძველ აღმაფრენას ველარ იგონებს
და კოჭლობს ჯუჯა ბერიკაცივით.

ყმაწვილური ნატვრა

ო, ლაშქრობაზე მეოცნებე ნატრულო ზრახვაკ,
ბრძოლისთვის მზადყოფ სომაღზე რომ ოცნებით ახვალ,
გემზე, რომელსაც სურს გაექცეს ღელვას და დრო-ჟამს,
თანაც ანძაზე აფრიალებს მეწამულ დროშას.
ნატვრავ ტანჯულო, აქაფებულ ზღვაში რომ დგახარ,
ერთხელაც ვინმე მშიერსა და მწყურვალს მოგნახავს.

ღამეს

მოდით მშვენიერო ღამეც,
მომეც ბინდის სამოსელი,
დედის გამაგონე ზმა მე –
სიტყვა სიზმრით ამოსული.

დაღლილი მზერა მელანდება
ვიხსენებ დედის დანაბარებს,
სიზმრის ფოთლებო, ფერადებით
ჩემი სურვილები გადაფარეთ.

იქნებ ბავშვობა, რასაც ველი,
ისევ დამიბრუნო, კვლავაც ვნახო,
და დღე მომავალი, დასაძლევია,
შენი შემწეობით გადავლახო.

პატარა ქალო

შენმა თვალემა, ცრემლიანმა, რად მოიწყინა,
და დაცვარული ყვავილივით რატომ გიბრწყინავს?

როცა იცინი, შეგიფაკლავს ლოყას ხურვება
და ეგ თვალეები ბრჭყვიალებენ კოწახურებად.

ამბავს რომ ჰყვები ყოველდღიურს, აღარ იცინი,
სწუნხარ უნაგირ – სულ ახლახან – დადგმულ კვიცივით.

სიყვარულზე რომ საუბრობენ შენი ბაგენი,
ხარობ, თითქოს და რითმით შემთვრალ ლექსს მიაგენი.

ესპანელი ინფანტის სურათი. ველასკესის ნახატი

ფერმკრთალი ხელით, ნატიფ თითებით,
სურნელს რომ გრძნობენ თეთრი ვარდების,
ხანდახან სუსტად და მორიდებით
ქალის თბილ თმაში რომ იბლანდება,
ჩავჭიდებივარ ხმლის ქარქაშს მტკიცედ.
დასრიალდება ჩემი მზერა რუხი კედლიდან,
ბაგენი ჩემნი გრძნობენ ლოცვის შებოჭილობას
და პირი ჩემი მოკუმული ამ სიმკვეთრითა –
სინამდვილეში არის ბასრი ხანჯლის ჭრილობა.
ძაღლს ვეფერები დამშეულს და ნაცემს მრავალგზის,
საზიზღარ ჯუჯებს ვასაჩუქრებ ლხინის მსურველი,
მერე კი ყველას ვამათრახებ. ამომავალ მზის
სიწითლისაგან თავს ვიფარავ სქელ საბურველით.

ჩამომხრჩვალნი პიერო

როცა გიხილე, შენ, პიერო, ბოძზე ეკიდე,
გაფითრებულო, შუალამის ქსოვილს ვინ ართავს?!
ცად ვარსკვლავები ნალვლიანად თვლემდნენ ჯერ კიდევ,
შენი ძმობილი მთვარე როცა გაუჩინარდა.

ქუჩის ბინდ-ბუნდში წარმოჩინდნენ შენი ნაკვთები,
გულში ტკივილი მომეძალა, შიში და სხვა რამ,
შენი ცხოვრების სიცრუეზე ვფიქრობ აგდებით,
საკუთარ ყულფზე რომ ქანაობ ახლა, მასხარავ.

არ ჩამოგხსენი, გავიგონე მხოლოდ შრიალი,
შევახე ხელი ტკივილს, ბნელში რომ აბურდულა,
და ჩემს ზურგს უკან უცებ ჩრდილი მოწყდა სრიალით
და გაიპარა სადღაც ქურდულად.

ჩრდილთა თამაში

მზიან კედელზე დღეს ჩემს ბიჭუნას
თავისი მკრთალი ლანდი ვაჩვენე,
მანაც უმაღვე მზე დაიწუნა
და ჩრდილად ქცეულ ღამის ნარჩენებს

დაუწყო კრეფა მისხალ და მისხალ,
ხორცი შეასხა, წელში გამართა
და გადაუსხა ძარღვებში სისხლად
ბინდი და ქუფრი გასულ ღამეთა.

შემდეგ ხან სდია, ხანაც დაშორდა,
ხან ფერხთით ჰყავდა თაკარა მზეზე,
მეც მომაგონდა ჩემი ბავშვობა
და ვიხსენებდი თამაშის წესებს -

ჟინმა და წესმა თუ დაგაბრძავა,
გამოერიდე, სანამ ნახავდე
ჩვენი სიცოცხლის მიზანს წარმავალს:
შუქ-ჩრდილთა შავ-თეთრ კედლის ნახატებს.

ტყის ქათმების გადაფრენა

გადახუნებულ ზეცაში
ფრინველთა გუნდი შავდება,
გომბეშოების ყიყინი
არასდროს ჩამოთავდება.

მდინარე, მწვანე კუნძული,
ლაქაშში ქარი ნანაობს,
ივანანა კი ცაცხვებში
გაისმის და მინანაობს.

ფრინველთა ხმები მინელდა,
მინდორი ნამით ირთვება
და, ვხედავ, ცაზე ვარსკვლავი
რა უმშვიდესად ინთება.

მთვარიანი ღამე

მდელოზე ნისლის საბურველი წვება, ამ შრიალს,
მთვარით მოქსოვილს, მარტოობის ფრთები გაშლიან
და ზედაპირი მდინარისა მთრთოლავ ტირიფებს
წაართმევს ჩრდილებს, გაურკვეველ ლანდებს მიიფენს.

სიბნელე, მწვანე და უღრმესი, ხეებს აღერილს
გადაეველება და უფალი, ვისი სახელიც
კვლავ უცნობია, გამუდმებით ერთვის საფიქრალს,
ზეცის კონტური უცაბედად თვალწინ გამიქრა.

სიცოცხლე

ძილის დრო არის და ფანჯრები ღამემ შებურა,
დღე დაიღია, კვალი არ ჩანს მშვიდ საღამოსი,
შენ გაიღვიძებ მეორე დღეს და ძველებურად
ცდილობ მოირგო ტანზე სამოსი.

დღეს დანებდები, ზოგჯერ დილით ეძებ სხვა მხარეს,
არც თუ მწუხარემ მიატოვე შენ სასთუმალი,
თვითონ არ იცი, ხანდახან რომ რაღაც გახარებს,
კმარაო, ალბათ, ზუსტად მაშინ გეტყვის უფალი.

უფალს

ყოველი გონი შენს ღვთაებრივ არსსა სწვდებოდა,
ყოველი სული შენს წიაღთან შერწყმას მოელის,
ვის შეუძლია, მითხრას შენი არარსებობა,
როდესაც შენი შექმნილია არსი ყოველი.

შენა ხარ, ვისაც შეუქმნია და გაუმართავს
უსასრულობა დრო-ჟამისგან ვერშენამუსრი,
დასაბამიდან ზღვებს და ხმელეთს აწევს გუმბათად
მზითა და მთვარით მოკაზმული შენი სამოსი.

მის ნაკეცებში დღეებსა და ღამეებს ხლართავს
მარადისობას მოწყვეტილი ვერაგი ჟამი,
ეგებ ზემოდან დაგვაბერტყო სამოსის კალთა
და ქვეყანაზე ხრწნას და ჭკნობას უწამლო რამე.

ზოგჯერ, შუალამისას

ღამით მგონია,
რომ ვფლობ იმას, რაც ეღარება
მარად ცვალებად სახეებს და
მგვრის ნეტარებას.

მეორე ღღეს კი მეჩვენება
ვრცელ სიჩუმეში,
მარადისობის მცირე ნაწილს
ვმაღავ უბეში.

მოტაცება

სანთლის ფარფატა, მსუბუქი ალი
ზრჩოლვით, ლანდისებრ მიიწვეს მაღლით,
სანთლის ღეროზე კრთის, როგორც თვალი,
მისწებებია ღეროს ტყვესავით.

და მცირე სუნთქვა პირქუშ ოთახში
ო, უცაბედად აღს წარიტაცებს,
მისი მიმქრალი, ბრწყინვალე ნაყში
წრეს შემოხაზავს და იბარბაცებს,

გულის სიღრმეში შეიგრძნობ ძახილს
და ეს ძახილი შენ შეგეხება
და მეოცნებეს გიტაცებს მაღლით,
სამშობლოსაკენ – ზეცას ეხლება.

გრძნობ, რომ ნარნარით მიაპობ ჰაერს
სიცოცხლის თავზე და – ნება-ნება –
ბებერ წყაროსკენ, – იქ იყავ, დაე,
სადით დრო ბნელში მიედინება.

ისინი

„მაშინ“ – იტყვიან ისინი და თან გრძნობენ – „ახლა“,
რარიგ უცხო ვარ მე მათ შორის, რარიგ ეული.
ო, მათ ცხოვრებას მათმიერი ნაბიჯი ახლავს
წინ გადადგმული, უცაბედი, ანაზღეული.

მე საკუთარი თავისაკენ მივემართები
მუდამ, და ვიცი, რომ ვერასდროს მას ვერ მივალწევ.
ჯერ არ ვარ ჩემი საკუთარი „შენ“ აღმართებით,
ხოლო ისინი თავიანთ მსგავსთ ემსგავსნენ ასე.

ბავშვები

ახლა მათ სძინავთ და პატარა, ქერა თავები
მსუბუქად უღევთ პაწაწინა ხელებზე ძილში.
ჩუმად ვუსწორებ საბანს, ალერსს არცა რა მიშლის.
ხელს გადავუსვამ – მათ სუფთა აქვთ ნაზი შუბლები,
ამ შუბლთა მიღმა იმალება სასწაულები.

საბავშვო სიმღერები

როცა გავიზრდები

მამიკოსხელა გავხდები როცა,
მე ცელქ მაიმუნს დავიჭერ მაშინ.
შარვალ-ხალათით დედა შემოსავს,
გამოეწყობა ის, როგორც ბავშვი.

დე, უკან მდიოს მან მსახურივით!
ჩვენს წინ შედგება ყველა პატარა,
ყველა გოგონა, ბავშვი ურიცხვი,
მაიმუნთან რომ დრო გაატაროს.

დედის თვალები

დედა, შენი თვალები,
ეგ თვალები სველია.
ვხარობ, შვილო, სიხარულს
ველარ გავუძელია.

დედა, შენი თვალები,
ეგ თვალები სველია.
არ მემხიარულება,
სევდა შემომერია.

ცელქი ანგელოზი

ზეცის ჭიშკართან, კარგად ვხედავ, დგას პეტრე წმინდა,
მის ჭალარა და წინ დახრილ თავს ვუყურო მინდა.

იქვე პატარა ანგელოზი დგას გაყინული,
თმები სველი აქვს, ყურები კი უხურს ბინულით.

იმან გაბედა მალულად და ქვეყნად მოვიდა,
სიკვდილზე სიტყვაც არვის უთქვამს საღამოიდან.

და ახლა ისევ აქ არის და ტირილით ამბობს:
„ო, საყვარელო წმინდა პეტრე, მექმენი ამოდ!

ლამაზი იყო წუხელ ისე ნათელი ღამე,
ღრუბელთ საწოლში გამეღვიძა, როგორ ვიამე.

ვით ნაპერწკლები, იქ ბრწყინავდნენ ო, ვარსკვლავები
და ერთ მათგანთან, გრძელკუდასთან, უმაღ დავები.

მან თავის ზურგი მოკრძალებით შემომთავაზა,
მოგზაურობა მეც მინდოდა წყნარად, ლამაზად

და მასთან ერთად ცოტაოდენ გავინავარდე,
მან კი უბრალოდ მომატყუა, როს ავეყვ ცამდე.

მან მითხრა, არის ეს ღამეო თბილი და წყნარი,
მე კი ვიგრძენი მარტოოდენ ცივ-ცივი ქარი,

რომ მიბერავდა შიშველ მხრებზე მწარედ და მძაფრად,
სანამ დაბლა არ ჩამომავლო და არ დამზაფრა.

მერე იქიდან ზევით ასვლას ვითხოვდი ვიშით
და მაშინ მთვარემ უმოკლესი გზა მომცა ნიშნით.

აი, ახლა კი, როგორც იქნა, ისევ ვარ შინა,
იქ წასვლას აღარ დავაპირებ, მსურს მყუდრო ბინა“.

წმიდა პეტრე კი წვერს იჩეჩავს თავისებურად
და თან ბუტბუტებს – ანგელოზი ნათლით შებურა,

ღამის სამოსად გაუწოდა პერანგი თბილი
და განუწესა დასაწოლად საწოლი რბილი.

მთვრალი მთვარე

ის დაღლილია და ყურძნის სისხლით
ლოყებსავსეა, პირზე ღიმილით.
ის ამოგორდა მიღმიდან ისხრის,
ბურთივით მრგვალი, ნაზი ღივივით.

მიცოცავს ღრუბელთ ფაფუკ ბანაკში,
რუხ და ჩახუთულ ღრუბელთა შორის.
ზეაწეულ წარბს მიათამაშებს,
ამთქნარებს, ცაზე ვართ მხოლოდ ორი.

ბოსლის ზღვეზე

ყურებამდე ჩალაში ვარ ჩაფლული,
თბილად ვწევარ, მალლა ლურჯ ცას ავცქერი,
სახურავის ვიწრო სანათურიდან

ზეცა მოჩანს, როგორც დიდი საცერი.

და მე ვინმე პრინცი ვიდუვიტი* ვარ,
უცხოეთში ვცხოვრობ, შორის უცხოთა.
ღამღამობით რწყილს ვპოულობ პერანგში,
გზა რომელმაც საკუთარი უწყოდა.

* გერმანელი პოეტისა და მწერლის ემილ შტრაუსის (1866-1960) იგივე სახელწოდების მქონე ნაწარმოების გმირი.

დედაჩემს

შენს სამადლობლად სიმღერები აღევლინება
ჩემი სიცოცხლის – ხე-მაღალის – ყველა ტოტიდან
ლურჯ სივრცეებში, შენ ეს იცი, გულმა ინება –
ზეციურ ჰანგებს ვუსადაგებ მღერას მოტივად.

იქ, სად მარადი აღრესატი იმათ განაგებს,
ღიმილით ჩუქნის ანგელოზებს თავისას ყველას
და ყველა ფრინველს და პეპელას და ამხანაგებს –
ის ძლიერია, მოკვდავთაგან არ უნდა შველა

და ჭრელი ფრთების გამმსჭვალავი ზუზუნი-სტვენა
ნეტარი გუნდის ირგვლივ ისმის ყოვლადძლიერი.
მათი ლივლივი ხმაშეწყობით აიდგამს ენას
და გამჭვირვალე სიმღერების მას აქვს იერი.

ცის კარიბჭესთან მოდარაჯე ანგელოზები
ერთმანეთს აწვებიან ღერივით შროშნის,
ცნობისმოყვარედ დაუხრიათ თავი ოცნებით,
თავებს ერთმანეთს მიაჭერენ – მათ შუქს რა მოშლის.

და შრიალებენ ფრთებიანი იმათი მხრები,
სპილოსძვლისფერად ელვარებენ ნათლით მოსილი,
მერე – მწყალობლის ტახტისაკენ ამოდ მარებნი –
დიდებულ ნათელს მოიხვევენ აღრიან დილით.

ეს უწმიდესი მძლე მხევალი მოიგერიებს,
ო, მოზეიმე მახარობლებს ფრთხილად და ფრთხილად
და ჩვენ, ცოდვილებს, ღვთისგან შობილთ, არა ფერიებს,

ის მოწყალებით გვამცნობს ამას, მღერალი ტკბილად:

დიდი ხანია, მაღლმოსილმა და ყოვლისმცოდნემ
დედამიწისა უკვე უწყის ამბავთ კრებული,
რომ მის კალთაში (ვაღიარებ მოკვდავთა ცოდვებს)
ვაჟი ესვენა სასიკვდილოდ გაფითრებული.

და როგორც ყური ამა ქვეყნის ბავშვთა გოდების,
ბავშვთა მოლხენის შესასმენად მან გამამწესა,
მან გამამწესა და ყოველდღე მას ველოდები,
რადგანაც იგი აღვირჩიე ერთადერთ მწყემსად.

მარადისობის ტალღა

იასამანზე ჩიტი იჯდა და იგალობდა
ისე ტკბილად და მთლად თავისთვის და ნეტარებით,
რომ დამატყვევა – გალობდა და არა ჩქარობდა,
ჰანგი ისმოდა მსუბუქი და გასახარები.

მე კი ვიდექი, ჩემთვის სადმე, სულგანაბული,
დროის ქვიშის სანაპიროს ვტკეპნიდი ნელა.
მარადისობის ტალღა შედგა და ძგერდა გული,
შეჩერდა იგი, არ შემეხო და არ გამოთელა.

ხე-პატარძალი

ხე-პატარძალო, საყვარლად ხარ აწითლებული
და ერთიანად ყვავილებით დამშვენებულხარ
და გაზაფხულის სურნელებით თეთრად ვნებული
ცად მოსრიალე სიზმარივით ლამაზი თუ ხარ.

ჩუმაღ ეშვება შენს ლოყებზე წვრილი ფიფქები,
სუნთქვას ვერ ბედავ და ფიფქები ბალახში ცვივა,
ქობად გეკვირიან ფიფქები და შიშის ფიქრებით
შენი ნაყოფის მოლოდინში შიშისგან გცივა.

ეული გზა

ხშირად, შრიალა ალვის ხესთან, ბილიკს მივყვები
ზევით, მალლობზე გაშენებულ ვენახის გვერდით.
იასამანი ძველ გალავანს გადმოსცქერს ვნებით
და ამ ბილიკსაც იმის გასწვრივ მივყვები ჭვრეტით.

ზეცა, რომელსაც მიფარავენ ირგვლივ სახლები,
ფართოვდება და ავსებული არის მზის სუნთქვით
და დაბურული ნაკადული კვლავ განახლდება
ჩხიკვის ჭახჭახით გაზაფხულზე, აქამდე უტყვი.

მშვიდად ამოყოფ თავს შენ, ჩემო ყვითელო სახლო
მწვანე დარბით, სახურავი ორფერდა გხურავს.
წელგამართული, ვაზიანის ზემოთ და ახლოს –
მთვლემარე ნატვრა გაიღვიძებს – თვალს დამიბურავს.

მსურს, ასე ვიდგე სიმწვანეში, მწვანით მოცული,
გადამდიოდეს შუბლზე მაინც მზე და ნათელი.
ყვავილობიდან ყვავილობას მოესწროს გული,
სანამ მომმართავს ღმერთი, ვით ხეს, სიცოცხლე მთელი.

შინ

დაბლა ეშვება ღამე, მთელი ქვეყნის დამპყრობი,
ჩუმად მივმჯდარვარ ერთიანად დაბურულ ბაღში,
სამყაროს მიერ გაჩაღებულ ომის თარეშში.
რა, არ გამართა აქ სამყარომ სასტიკი ომი?

ან ომის ხანძრის ნაპერწკალი არ ქრება ქვიშით?
ჩასძინებიათ ბავშვებს, ჩვენ კი ველით და ვიცდით.
ჭრიალებს კარი და საშიში ფიცის წინაშე
წელში ბოლომდე იხრებიან ხეები შიშით.

ნაბიჯებია ეს მებაღის მხოლოდ, ის ამბობს
სალამს და მერე ჩვეულებრივ ჩააქრობს ფარანს.
ზეცას ავხედავ – ვარსკვლავების ბრწყინვა დაფარავს,

ჩემს თავს ზემოთ კი კენწეროებს სურთ გაინაბონ.
მითხარი, ღმერთო, რა ცოდვას ზღავს ცეცხლმოდებული
ქალაქი ესე – კაციშვილთა შესაკრებელი!

სიცოცხლე

რა მსუბუქი ხარ შენ, სიცოცხლე, ამ ჩვენს დღეებში,
გაქრობისას კი ოსტატურად თავს გვევლებოდი.
სიკვდილო, შენი ჩრდილით ჩვენთან იარებოდი,
ვით შეგიძლია, რომ ათრიო ამდენი ლეში!

მიექანება მომცელავი საბრძოლო ეტლი
და ღრჭიალებს და მიყოლებით დააწვენს რიგებს
და გვამებს სვეტავს ქარბუქივით, გზას ვერ გაიგნებ,
სანამ თვითვე არ დაიმსხვრევა, ქარბუქზე მეტი.

კვლავ ამწვანდება, აღზევდება გახრწნათა ზედა
ბებერი მიწა, მარადმწვანე და მარად ნორჩი
და ცას მიაღწევს სურნელება კვლავ ახალ მორჩის.

იგი არ სცოდავს, არ სჭირდება მონანიება.
გაპარტახება კვლავ აღდგომა იქნება მისი
და მას იფარავს უფლის ხელი – ხმა ციდან ისმის.

მონუცი მებაღე

მებაღე ბაღში დადის მონუცი,
ვარდების ბაღში მებაღე დადის.
არაფერს ელის, არაფერს უცდის,
გრძნობს, გვიანია და ცხადზე ცხადი.

გახვეებული ხელებით ცდილობს –
ანლამოყრილ ყლორტს დაეხმაროს.
სიცოცხლის ბოლოს სურს, რომ უცქიროს
და ამ სიცოცხლით კვლავ გაიხაროს.

ო, საოცარი ოსტატობა

ო, საოცარი ოსტატობა, მძიმე ცხოვრება!
მარცხდება იგი, ვინც მას მხოლოდ ტანჯვით განიცდის.
ვინც არ გაურბის მას და ისე განეშორება,
მასზე მაღლდება, აამაღლოს რათა ის ფიცით.

ჩემს შვილებს

მინდა, თან გახლდეთ, რომ დადგება დრო ზღურბლთან მისვლის, ვიხეტიალო თქვენთან ერთად მხარეში ნისლის, რაღაც მანძილი გავიარო მეც თქვენთან ერთად.

ვერ წარმოიდგენს სიყვარული ჩემი ვერაფრით, რომ ერთ დღეს უნდა დაგტოვოთ და ხმას მივყვე აფრის, რათა ვერასდროს ველარ გნახოთ, ყვავილნი ჩემნი.

შემფოთებით და ზრუნვით ვუსმენ თქვენს სუნთქვას მუდამ, გამწყემსავთ და გშველით – ეს ვაღია – ვიქმოდე უნდა, და მიხარია, როცა ჩნდება კიდევ სურვილი:

კიდევ რამდენი სილამაზე უნდა განახოთ, რამდენ მწვერვალზე ახვიდეთ ან მიხვიდეთ ახლოს, ხელმა ხელი სცნოს, გულს კი გული მისცეთ წყურვილით

და ეს მოხდება არავდარში, უქარო დარში:
მიმოიხედავთ მხიარულნი, სად მარტო დარჩით.

უეცარი შეხვედრა

განათებული გაზაფხულის დილის ნაშუქით
ყვავილთ ვარდისფერ, თეთრ სურნელში გამონხვეული
ვერცხლისფერ ბრწყინვით და სიქორფით სავსე, ეული,
გაწოლილიყო ეს სამყარო, მცირე, სალუქი.

სად, განაპირას ქალაქისა, მთები იწყება,
ქუჩა მიიწვევს ფართოდ, ზევით, გორაკის თავზე,
სადაც სიმწვანე გულგრილ მზერას სიცოცხლით ავსებს,
სურათად ჩანდა ეს სავანე, არ მავიწყდება.

ამ დროს გზა ჩემსკენ ერთმა წყვილმა გადმოჭრა სწრაფად
გაჩერებაზე, სადაც ვიდექ. მათ მზერა მისწვდა.
საბავშვო ეტლში, ჭოჭინაში, პაწია იწვა,
სახეზე ეწყო ერთი ბეწო მკლავები ცქაფად.

მომვლელს მოჰყავდა. იგი ჩუმად და გამალებით
იქნედა ფეხებს, თავი უკან გადაეხარა.
აღელვებული მყის შევჩერდი – ო, იმ პატარას
ამბის საკითხად, ვუყურებდი მსწრაფი თვალებით.

„რა სჭირს პატარას?“ – გავაცვილე ჩემი გოგონა
სკოლაში, უკან ვბრუნდებოდი, ჩემს თავს ვხედავდი
ჩემს ქალ-ვაჟს შორის, მიმყავდნენ და იმედოდ ვყავდი,
ბედნიერებას შევიგრძნობდი, ხელით ოლონდაც.

„აი, ეს ბავშვი გოგონაა და დაბრმავდება.
ექიმი იმედს ვერ იძლევა და ცდილობს მხოლოდ
შეუმსუბუქოს ტკივილები ბოლოს და ბოლოს“.

სიტყვა ვერ ვპოვე ტკივილისგან, ვერა ბრალდება.

„საიდანა სჭირს?“ „ო, თავისით. არავინ იცის.

უკვე ვერ ხედავს“ – მიეხუტა ბავშვი მის კალთას.

ბავშვს ზურგზე ხელი გადაუხსვი და სითბო თვალთა.

ქვეყნიერება, ისევ თუ შობ სინათლეს, სიცილს!

ის და შენ

თუ შეგიძლია შეიყვარო, ვით მას უყვარდი
და შენი თავი უძღვნა, ვით მან მოგიძღვნა თავი?
ვინც საკუთარ თავს სრულად გითმობს და არა დარდით,
შენთა ცოდვათა გამო თავს ხრის, ვით ვინმე ავი.

თუ შეგიძლია, ერთადერთი შესწირო მსხვერპლი,
მას რომ სწადია – პაწაწინა სამყარო ესე.
ის გელოდება გარინდული – წვის შემდეგ ფერფლი,
შენ კი გარბიხარ და სამოსი გასძვრება მყესებს
და ხარ შიშველი – იმ სამყაროს არ მისდევ წესებს.

ფისის სურნელი მზეში

ტყის განაპირას ფისის სურნელი
თუ ჩავისუნთქე განუკურნელი,
მგვრის ნეტარებას ისე ძალიან,
როგორც ტყის ძალა, და ტყის ბრალია.

თითქოს სამყარო ტყის სურნელია,
მზით გამთბარ ჰაერს რომ მოჰფენია.
თითქოს ღმერთია, ო, ამ სუნთქვაში
და – ეს სიცოცხლე. და მე ფრთებს გავშლი.

და მოვა ღმერთი

და მოვა ღმერთი, უცილობლად დაგვიბრუნდება
იმ შორეთიდან, სადაც სახლობს ვარსკვლავთა მიღმა,
სფეროებიდან მგრგვინავიდან, და აღსრულდება
ღმერთთან შეხვედრა, როს არარა გარგია ნიღბად.

შენ კი იქნები, როგორც ქარში მტვრის ნაწილაკი,
სული იქნები, მის სუნთქვაში იფრენ და იფრენ.
მოგეჩვენება: მთვლემარე ბავშვს მოჰგავხარ რაკი,
თითქოსდა დედის თბილ კალთაში ხვდებოდე ფიქრებს.

სიმღერა სიცოცხლეზე

ვით ქვიშა ხელში მოქცეული, სიცოცხლე მიდის,
ვარდება ღამის ბნელ ორმოში სიცოცხლის ხიდი
და თითქმის არც გვაქვს, ვით გამქრალი ღამის სიზმარი,
ტკბობით და ტანჯვით, ბრმად მოგვრილით, უბერავს ქარი.

შენ თვითონ ის ხარ, საიდანაც ვინც კი დაიწყო –
ვით ბავშვმა – თავის სიცოცხლე და ვითარცა კაცმა
წარსული, ვეღარ მოიშორა და ვეღარც – ჯვარცმა:
ის აღარ არის, მაგრამ გახსოვს, გახსოვს, რა იყო.

გვიმრები და კესანე

ნაკადული მოუჩანს კორდს ფირუზის მივიად,
გვიმრები და კესანე რთავენ მოლის მოვს,

მზე მომწვანო-ოქროსფერ ბრწყინვალეებს ქსოვს,
გამადვიდა ბულბულმა, ვაყურადებ, მივალ.

გზა, იქნება, ნელ-ნელა გავაგრძელო აწი;
ვდგავარ, როგორც სასწაულს გადაყრილი კაცი.

მოუსვენარი გაზაფხული

ყვავილთა წასვლას წაბლებიც სწუხან,
არც იასამანს აქვს ფერი ლურჯი,
მაგრამ ყვავილებს რაც გვიან ფურჩქნის,
მან ბრწყინვალება აფრქვია უხვად...

ცოცხალი ღობე კვირტების დასით
სუნთქავს და ხატავს მშვენიერ სურათს,
სახლის წინ რკინის გისოსებს ბურავს,
ქარი კი არხევს ბალახებს ბრაზით...

ჭრიჭინა

ლურჯად მკრთოლვარე ერთი ჭრიჭინა
ფრთების შუშიდან იღვრება ხმოვნად...
ერთ ადგილიდან დასცა ყიჟინა
და გახდა ჩემი ზაფხულის ხსოვნა.

ჩემს ზაფხულს, მაღლა, ზეცის სარკეზე,
ანთებდა ნატვრა არც ისე ცოტა,
დაბლა კი, მისი ნატვრის ნარგიში
ჭის მრგვალი სივრცის ელვაში თრთოდა.

გვიმრის სიმწვანის, ვარდის სიყვითლის
სურნელი უკვე არ მხვდება გზად მე.
უსაზღვრობაში გაქრა იგი თუ
მოკვდა ჭრიჭინას სიკვდილით სადმე!

ვალსი

ნუთუ მკლავებში მიპყრინხარ ისევ
და მფრინავ სუნთქვით ლოყაზე ნაზად
კვლავ მეფერები, ვითარცა მაშინ!
მეც, როგორც მაშინ, გეხვევი ისე,
მაგრამ, ვაითუ, ოცნების თასად
იქცე და გაქრე, ვით ნისლი ცაში!

თმა სურნელოვნად მინათებს შენი,
შენს მზერას ვეძებ, ცისა ფერს ცამდე,
რომელიც მორცხვად დახრილი ჰყვავის...
და, როგორც ერთ ღროს, ისევე მშვენნი.
მომეცი ნება, იმ სარკის მწამდეს,
სადაც შენს გვერდით ვიპოვე თავი!

ნოხი

ნოხზე ფეხები არ უნდა მედგას,
ხელები ცნობენ ნოხს მათზე უკეთ:
მე მის ქსოვაში ვშველოდი დედას,
ვინც სააქაოს არაა უკვე.
დედა იხსნიდა სათვალეს დაღლილ,
მორცხვ თვალებიდან, ჭაღარა თმის ქვეშ;
ხარობდა, მძლევი რომ იყო ნაღვლის...
რამდენი ფიქრი მოფრენდა მისკენ!
სიყვარული კი, გამღები მსხვერპლის,
განუზომელი გააჩნდა დედას!
უნდა ვკოცნიდე მის ნაქსოვ პეპლებს
და – ფეხით მიწვევს იმათი ცვეთა!

სული

შენსავ სახლში სტუმარობ
და ყოველთვის მზადა ხარ,
რომ გასცურო მდუმარედ
სიმაღლეთა გადაღმა...

ჟამს მოელი იისფერს
და ტყვეობას აზამთრებ,
რაც სურვილებს მიისევს
უსაზღვრობის ხაზამდე...

სააქაოს სცილდები,
სხეულს დაბლა ფანტავ და
მალლა ფრენით ბინდები
გმორდებიან თანდათან...

მიფრენ – ფრთებს აღაზევებ,
სვამ სივრცეებს ფრთებითვე,
რომ ამალლდე თავზე და
სამშობლოში შეხვიდე...

სიკვდილს

ქვეყანა გიცნობს კენტ არსს,
უმეგობროს და უძმოს,
მაგრამ ყველასთვის უცნობს
სიმშვიდე თუ აქვს შენთან.

მოსული თავის ნებით
მიგყავს და სადღაც ფლავ შენ,
გვიკლავ ძუძუთა ბავშვებს
და არასოდეს კვდები;

მშვენიერებად ელავ
და სიცოცხლესთან დაობ,
ფსალმუნის ბგერავ ღრმად —
შინ შენით მიდის ყველა;

ხარ, ვინც ბრძანავით შედის
სარკმლიდან სახლში, სადაც
შენსას დასწვდები ნადავლს,
მეუფე კაცთა ბედის:

თუმც შენც დაგძახებს ჰოპლას
ის, ვინც გმბრძანებლობს დღემდე
და, რაღაც ღროის შემდეგ,
შეგებმება და მოგკლავს.

ახალდაბადებული

ის თავის თავთან ჯერაც მარტოა,
ჯერაც არ იცის, რომ ჩვენ ვჭირდებით.
ჩვენ გვინდა, მისთვის ვიქცეთ გართობად
და მასზე ზრუნვით ვზიდოთ ტვირთები...
მას კი, კენტს, წმინდას, მნათობის დარად,
ჯერ სიყვარული ჩვენდამი არ აქვს...

ახალგაზრდობა

მიზიდულობას, ტკბილს, თანაც მწარეს,
ვერძნობ შენგან, თუმცა შორს დამრჩი ძლიერ.
კერთი: ნუთუ შეილიც, გამჩენის მიერ
მოძღვნილ სიყვარულს გაატანს ქარებს?

ვარ შენი ჰანგის მთავარი ბგერა.
ვარ შენი მწვანე შრიალის ფესვი:
ჩემგან გაქვს გულის ამაყი ძგერა,
ყოფნის შხამიც კი ჩემსავით შესვი.

სარკე წყალზე

ჩაიძირა ნეტარ
გარსში ღრმად პლანეტა

და თავს ფიქრით ირთობს
და ცა ჰხურავს მჭიდროდ.

ზევით, შუქში, მეც ვერ
ვხედავ, მაგრამ ვეძებ

და სხივების მფრქვევი
არის იგი ქვევით.

საღამო

ახლა კი უკან დავბრუნდეთ ნელა,
ეს გზაც ეშვება წარსულის გასწვრივ,
ამ სიშორიდან, ერთხელაც, ხელი
მოვიჩრდილოთ და გავხედოთ საწყისს.

ქვეყანა იცვლის ფერსა და სახეს,
გუშაგობს ცაში, ქედების ბოლოს.
რა გველის, სიზმრად როდისღა ვნახეთ?
ღამე რომ მოვა, ეს ვიცით მხოლოდ.

დედაბრის ყვავილობა

გაზაფხულო, მშვენიერო ყონალო,
ძალას კარგავ, აღსასრული გელის.
გადარჩენის გზას როგორღა მონახავ,
აქ ზაფხული მოიჩქარის ცხელი!

მაგრამ როცა შემოდგომის არფა-ტყე
ფოთლის სამოსს ნება-ნება კარგავს,
შენ ჰაერში, ქვეყნის ბოლოს, ფარფატებ
ბუკის ექოდ და ხარ ძლიერ კარგად.

სამყარო

ვერ შეიძლება სამყაროსთან სიმშვიდეს –
უნდა მისცე, რაც ცხოვრების სიმში ღვეს.

*

არ შეშინდე – შემოგერტყას კამარად!
ნუ ეცდები, დარჩე თავის ამარა!

*

ნუ ეცდები, აზრი მისცე ყველაფერს,
ყველაფერზე უქმად აღარ ღელავდე!

*

ნუ ედები სამყაროსთან ნაყულებს,
წასვლის ნებას მოგცემს, წინ თუ აღუდექ!

*

ოღონდ, ნუთუ არვის ჰგავხარ, ნეტარო?!
ისე კი სჯობს, რომ არავის ედარო!

სცენა

დაეშვა ფარდა, მაგრამ განა უკვე დამთავრდა
პიესა, სადაც როლის კარგად მცოდნეს ედრები?
და გეჩვენება – მაღლდებიან სცენის კედლები,
არადა, დგახარ დასაწყისის სასტიკ ზამთართან.

და შენ გასასვლელს რომ ეძახი, აქ ითენთება
ხორცი, სული კი ირონიულ ხმაზე კისკისებს,
რადგან დასაწყისს სულ მივყავართ უცნობ მიზნისკენ
და როს გვკონია გვილამდება – გაგვითენდება.

შინ დაბრუნება

ჭეშმარიტების მძებნელი ვარსკვლავებს უნდა ელტვოდეს,
ერთხელ შორეთში შედგება, მისული ზეცის ერდომდე,
და გაიფიქრებს: შეხედე! – აქ როგორ დაიმალები! –
უცხო მხარეში გეცნობა შენი სამშობლოს თვალები...

არ იკითხო

არ იკითხო აზრი.
ჭვრეტლე მწუხრის კრებას.
ცხოვრებაა მკაცრი,
ყველაფერი ქრება.

ჩვენ ვარსკვლავებს მივივად
ენახავთ ბნელში შემდეგ,
და სიშორე მივა
დადუმებულ დღემდე.

თარეშისას რასაც
ველარ ნახავ გზაში,
ნუ გჯერა, რომ არც სხვა
ხედავს იმას მაშინ.

ბალი ზამთარში

I

თოვლის ნისლი ბალში დადის ლანდად,
იღუპალი მწუხრის ღრუბელთ შუქით.
ხეებს უკვე არაფერი უკვირთ,
ხეებს შორის ნისლი მუდამ ჩანდა,
რასაც რბილად იხუტებენ, ანდა
ირხვეიან იმის დრეკად ტანთან.
ხოლო გზისპირს, სადაც ნუშის ხე დგას,
ბუჩქნი ჩანან მჭკნარ შრიაშლი თეთრად.
ლობის ზემოთ ცას სურს ნატვრით მხარჯოს
და ყველაფერს სარკმელს ვავლებ ჩარჩოდ.

II

ხვეტს მებაღე თოვლის ფენებს ნიჩბით,
ღუმილს არღვევს ქნევა მისი ხელის;
ბალი, თითქოს, საოცრებას ელის,
ხე ღრჭიალებს შელამების ნისლში.

ვიდრე ბორცვზე სიქათქათე სუფევს,
ცას თანდათან ექუფრება მზერა,
ბორცვი, შუქს რომ ეფერება ჯერაც —
ღამისთევის განცდას ერთვის უკვე.

პირველი სიმწვანე

მარტის ჰაერი, ოდნავ
თბილი, კრთის სახლის ირგვლივ
და გარეთ, თავის მოთნედ,
ნელა მიტყუებს იგი.

კარში გასული, მომცროს
ვღვამ ღობისაკენ ბიჯებს,
ო, ელვარებავ მორცხვო,
შენს მზერას რიდით ვიჭერ.

შორეული ხე

ხე კენწეროთი ფანტავდა ავდარს,
გაუთავებელ ზუზუნით მფრთხალი,
მან ყვავილებით დამიტკბო თვალი,
და სურნელებით ცხონებას ჰგავდა.

დღეს ის სურნელი გარდასულს ერთვის,
ხე კი ხელს ველარც ხსოვნიდან მიქნევს,
ხე, რომლისკენაც მივყავდი ფიქრებს,
კარგა ხანია არ ჰყვავის ჩემთვის.

შენ გქონდეს, სულო! ის თავის ნატვრის
ჩრდილს გაშლის, ბოლო მიზნამდე ურჩი
და ნატვრის ფარშევანგისებრ კულში
გაივლის იმ ხის ურიცხვი დარდი.

დაბადების დღე

ჯერ კიდევ ვხედავ, მდგომარეს მზეში,
იმ დღეს, რომელიც, დიდი ხნის წინათ,
ბედნიერების ღამაში თქემით
მე მასველებდა გარეთაც, შინაც.

და შენი ხელი, თითქოსდა, სიზმრად
მეჭირა, როგორც – უსაზღვრო სივრცეს
და ნება-ნება ვივრძენი ის, რაც
სიცარიელის კედლებში ვივრძენ...

მრავალი საოცარი მოგზაურობა

მრავალჯერ დავტკბით საოცარ
მოგზაურობით ადრე,
სურნელი ჰქონდა ბარსაც,
როგორც მშვენიერ ვარდებს,
ღამეც სურნელით ვათვრეთ...

დილა მშვენიერ სავანედ
ხვდებოდა მრავალ სურვილს,
ვპოვებდით ფარულ თავანებს,
მძლევი ვიყავით ურვის,
ჭერს არ ვუმზერდით მღურვით.

რალაც კი დავგრჩა სამწყემსად,
შორეთიც ხმობით გვიტევეს,
გავცქერთ და, ახალგაზრდებმა
ნება რომ მოგვცენ დიდებს,
აქ დავრჩებოდით კიდევ.

თეთრი ვარდები

თეთრი ვარდი ერთ ღამეში ასწრებს
ჭკნობასა და ფურცელ-ფურცელ ცვენას:
ისე, როგორც შენს საშინელ აზრებს
ძალუდით მთელი სამყაროსი წყენა!

საკმაოა ღრუბლის ქულა ვიწრო
შუქს გაუყვეს, ზემოთკენ რომ ადის,
და იმისი დანაკლისი იგრძნო,
რაც ახლოდან ნახე ოდნავ მნათი.

ძნელი ცხოვრება

ტვირთი, რომელიც დღითა და ღამით
მჭრის უხილავი მტერივით ახლაც
და გულს, დაღალულს, მიმძიმებს შხამით,
ჩემს დიდ გრძნობებზე ძლიერი გახლავთ.

და რაც სხვებისთვის ქროლაა შუქის,
ფერთა მღერა და ჩრდილების ცეკვა,
ის ჩემში დაბლა ეშვება უკვე,
სულს და გონებას მივსებს და მღექავს.

და წასვლის ნაცვლად დავიწყებ ტორტმანს,
და რაც შემთხვევით გადამეყრება
და ჩამიხერგავს მუქართ გზას მე,
მასთან სიკვდილი ფეხს ველარ მოდგამს.

ერთხელაც...

ერთხელაც მინდა მაისის ტყეში
მივაყურადო გუგულის ძახილს
და იყოს იგი პირვანდელ სახის,
რომ ნეტარ სიზმრებს ავულო გეში.

ერთხელაც მინდა გავგრილდე რუსთან,
მწვანე აკვანში ქვებზე რომ მიხტის
და არასოდეს აპირებს სიკვდილს
და ლაპარაკობს ჩემსავით ზუსტად.

ერთხელაც მინდა ვუსმინო მაღლა
ხმას, რასაც ხეთა კენწერო ბადებს,
დავიწყებათა საშიში ბადე
ვიდრე სიცოცხლეს ექცევა სახლად.

სულის თავგადასავალი

ენა

ყველასთვისაა იგი, მაგრამ თავის თავს დღემდე
მინც არავის სთავაზობს და ღალატობს ყველას.
ბრმად ვინც გაება მის ბადეში და უხმოდ ღელავს,
ის მხსვერპლთაგანაც თავს დაიცავს ათას წლის შემდეგ.

თუ ახლა თავის ცრემლებში წყვეტს ტყვეობის ღვედებს,
უცებ გაივლის ღრუბლებს მაღლა, ლაჟვარდის ველად,
ვისი – ყველასთვის, ბუნდოვანი – ლულულუღიც წრფელად,
ისე გაისმის, თითქოს ლავის ოხშივარს სცემდეს.

ხან უსაძაგლეს ტვირთს მიათრევს და იწყებს კენესას,
ხან ურჩხულდება, ხმას გამოსცემს მაღალ რეგისტრით
და ცდილობს, ზუსტად მას შეეხოს, რასაც კი თესავს,

ხან აფრქვევს წუხილს და წვეთ-წვეთად სცემს მაღლის აპრილს,
ხან კი ისწრაფის შორეთისკენ გაშლილი აფრით
და რჩება მუდმივ ფათერაკად ოსტატებისთვის.

დამშვიდობება

დამშვიდობება – ყველაზე მძიმე
არის და აღარ გიბრუნებს იმედს...
მას გზებზე განა შენ მარტო ხვდები –
მუდმივ სრბოლაში ერევა გზები.

არასდროს გიმხელს, თუ ვისგან რა სურს,
მაგრამ ხანდახან იხსენებს წარსულს
და ყველაფერი, თითქოსდა, მასთან
მიჰქროდეს, რაკი ხელიდან გასხლტა.

დრო

დროვ, ისე იცი ქროლა,
ისე გაღუფრენ ხრამებს,
რომ, დღე არის თუ ღამე,
ყოველთვის მიპყრობს ძრწოლა.

თავი მეგუღვის სადღაც,
შენ კი მიტაცებ სხვა მხრით,
ღამის სიცოცხლეს გამყრი,
არ ტოვებ იმ გზის კვალსაც.

თანაც ხარ ისე წყნარი,
რომ მიჭირს, აქ თუ სხვაგან,
სიკვდილის კარისაგან
გარჩევა შენი კარის.

სარკმლიდან

შეიპყრობს ბაღს და წივის
მწუხრის სინათლე ცივი.

ხეებს, სიო რომ არწევს,
ცა უღევთ მრუმე მხარზე.

თოვლი შუქს შესვამს შიშით
და ლურჯად კრთება ძილში.

მწუხრის სიწითლე ზამთარში

სიწითლე ზამთრის მწუხრის
გაწვა გაძარცულ ბაღში.
ცას ღრუბლის კუპრი ახშობს.
ქედს ყველა სიკვდილს უხრის.

მხოლოდ მცირე ხნით ღებავს
ყველაფერს შუქი ბაცი.
ჩამობნელდება აწი.
ღამეც ესწრაფვის შვებას.

შინ დაბრუნება

ჟამი მძლავრ ფრთებსაც ასვამს ძლიერ დაღს,
გულადსაც ელის ძრწოლა მშიშარის:
სევდიანობა არის ნიშანი
მხოლოდ მოკვდავთა და მიწიერთა.

სიკვდილის არის წასვლა შინისკენ –
თავის დადება მშობლის კალთაზე,
ხოლო მიზანი, დღეს თუ ხვალ და ზეგ,
დასასრულია დასაწყისშივე.

ყვავილების გვირგვინი

ტანჯვა-წამება, დიდიც, პატარაც,
მარტოსულ გულში ფეთქვით გაება:
სულ რომ აცოცხლოს, უნდა ატაროს
კაცმა თავისი ყველა ვაება.

დასაბამიდან ისინი ნაცრის
სახვევებია ჩვენი თვალების:
დამჭკნარ გვირგვინშიც მალული აზრი
მუდამ შრიალებს იღუმალებით.

სიღრმიდან

ჩემს მეუღლეს

ჩემი ტანჯვისა და სიღარიბის
და გაჭირვების პირველყოფილი
სიღრმეებიდან, ხსოვნის ქარებით,
მსსნელ სიკვდილს ვუხმობ ზელაპყრობილი.

რაც მიმიღია წვალების ნაცვლად,
მათ გვერდს ავუვლი ყველას უკლებლად,
ოღონდაც შენგან უდროოდ წასვლა
ყველგან აჩრდილად დამეშუქრება.

ზღურბლზე

დაღამებამდე იფიქრე ზღურბლზე,
რომ ძღვენი არის, რასაც შენ უმზერ:

ერთგული ცოლი, შენი შვილები,
შაშვის ხმა, ზეცა და მზის სხივები.

ღირს ხარ? არა-თქო, და მართალ ღარიბს
ჭეშმარიტების გაგელოს კარი.

შ ი ნ ა ა რ ს ი

ჰუმორ ფონ კოჟმანსთალი

ჩემთვის

პწკარელი ანა კორძაიასი; თარგმანი დალილა ბედიანიძისა
პროლოგი წიგნისა “ანატოლი”

პწკარელი ანა კორძაიასი; თარგმანი ვია ჯოხაძისა
ადრეული გაზაფხული

პწკარელი ანა კორძაიასი; თარგმანი დალილა ბედიანიძისა
სიცოცხლე

პწკარელი ასმათ ფიცხელაურისა; თარგმანი ბათუ დანელიასი
მე ვეშეებოდი...

პწკარელი ანა კორძაიასი; თარგმანი ვია ჯოხაძისა
სამყარო და მე

პწკარელი ასმათ ფიცხელაურისა; თარგმანი ბათუ დანელიასი
ტერცინები

I პწკარელი ანა კორძაიასი; თარგმანი ბათუ დანელიასი

II თარგმანი კონსტანტინე ზ. გამსახურდიასი

III თარგმანი კონსტანტინე ზ. გამსახურდიასი

IV პწკარელი ანა კორძაიასი; თარგმანი ბათუ დანელიასი

სამყაროს საიდუმლო

პწკარელი ანა კორძაიასი; თარგმანი ვია ჯოხაძისა

ბალადა სიცოცხლის მიღმა

პწკარელი ანა კორძაიასი; თარგმანი ბათუ დანელიასი

დიდი ჯადოქრის დასიზმრება

პწკარელი ანა კორძაიასი; თარგმანი ბათუ დანელიასი

წერილი რიხარდ დემელს

პწკარელი ანა კორძაიასი; თარგმანი ბათუ დანელიასი

ზოგი მაინც...

პწკარელი ანა კორძაიასი; თარგმანი ბათუ დანელიასი

კეთილი დრო

პწკარელი ასმათ ფიცხელაურისა; თარგმანი ვია ჯოხაძისა

ჭაბუკი სანახში

პწკარელი ასმათ ფიცხელაურისა; თარგმანი ბათუ დანელიასი

შენი სახება...

პწკარელი ასმათ ფიცხელაურისა; თარგმანი ბათუ დანელიასი

ერთ ქალს

პწკარელი ასმათ ფიცხელაურისა; თარგმანი ბათუ დანელიასი

ბიჭი

წარწერა *პწკარელი ასმათ ფიცხელაურისა; თარგმანი ვია ჯონხადისა*

NOX PORTENTIS GRAVIDA

უსასრულო დრო *პწკარელი ასმათ ფიცხელაურისა; თარგმანი ბათუ დანელიასი*

ორივენი *პწკარელი ასმათ ფიცხელაურისა; თარგმანი ბათუ დანელიასი*

პოეტთა საუბარი

ბაეშვისადმი *პწკარელი ასმათ ფიცხელაურისა; თარგმანი ვია ჯონხადისა*

მსახიობ მიტერევერცერის გასახსენებლად

უწყება *პწკარელი ასმათ ფიცხელაურისა; თარგმანი ბათუ დანელიასი*

ერთ გზას ვადექით

ჭაბუკი და ობობა *პწკარელი ასმათ ფიცხელაურისა; თარგმანი ვია ჯონხადისა*

მგზავრული *პწკარელი ასმათ ფიცხელაურისა; თარგმანი ბათუ დანელიასი*

თარგმანი კონსტანტინე ზ. გამსახურდიასი

სამხრეთული მთვარიანი ღამე

პწკარელი ასმათ ფიცხელაურისა; თარგმანი ბათუ დანელიასი

სამი პატარა სიმღერა

პწკარელი ასმათ ფიცხელაურისა; თარგმანი ბათუ დანელიასი

ბებია და შეფილიშვილი – ბიჭუნა

პწკარელი ასმათ ფიცხელაურისა; თარგმანი ვია ჯონხადისა

მსახიობ ჰერმან მიულერის გარდაცვალებასთან დაკავშირებით

პწკარელი ასმათ ფიცხელაურისა; თარგმანი ბათუ დანელიასი

ბედნიერი სახლი

პწკარელი ასმათ ფიცხელაურისა; თარგმანი ბათუ დანელიასი

გემის ტყვე მზარეული მღერის

პწკარელი ასმათ ფიცხელაურისა; თარგმანი ბათუ დანელიასი

არნოლდ ბიოკლინის სულის მოსახსენიებელი

პწკარელი ასმათ ფიცხელაურისა; თარგმანი ბათუ დანელიასი

ზაფხულის მონატრება ბერიკაცის მიერ

პწკარელი ასმათ ფიცხელაურისა; თარგმანი ბათუ დანელიასი

რაა სამყარო?

პწკარელი ანა კორძაიასი; თარგმანი დალილა ბელიანიძისა

თუ ხელავ ქალაქს?

პწკარული ანა კორძაიასი; თარგმანი დალილა ბედიანიძისა
ჩემი ბალი

პწკარული ანა კორძაიასი; თარგმანი დალილა ბედიანიძისა
მსახიობ იოზეფ კაინცის მოსახსენიებელი სტრიქონები

პწკარული ასმათ ფიცხელაურისა; თარგმანი ბათუ დანელიასი

რისარდ ფონ შაუკალი*

გისოსი თარგმანი გივი ალხაზიშვილისა
მაისი თარგმანი გივი ალხაზიშვილისა
პიერო უკრავეს მანდოლინას... თარგმანი გივი ალხაზიშვილისა
კოლომბინა თარგმანი გივი ალხაზიშვილისა
ოჯახური სცენა თარგმანი გივი ალხაზიშვილისა
მარტის თოვლი თარგმანი გივი ალხაზიშვილისა
აღდგომა თარგმანი გივი ალხაზიშვილისა
კასანდერი თარგმანი გივი ალხაზიშვილისა
ფიქრები თარგმანი გივი ალხაზიშვილისა
შემოდგომა თარგმანი გივი ალხაზიშვილისა
ყმაწვილური ნატურა თარგმანი გივი ალხაზიშვილისა
ღამეს თარგმანი გივი ალხაზიშვილისა
პატარა ქალო თარგმანი გივი ალხაზიშვილისა
ესპანელი ინფანტის სურათი თარგმანი გივი ალხაზიშვილისა
ჩამომზრჩვალი პიერო თარგმანი გივი ალხაზიშვილისა
ჩრდილთა თამაში თარგმანი დავით ახალაძისა
ტყის ქათმების გადღვრენა თარგმანი გივი ალხაზიშვილისა
მთვარიანი ღამე თარგმანი გივი ალხაზიშვილისა
სიცოცხლე თარგმანი გივი ალხაზიშვილისა
უფალს თარგმანი დავით ახალაძისა
ზოგჯერ, შუალამისას თარგმანი გივი ალხაზიშვილისა
მოტაცება თარგმანი დალილა ბედიანიძისა
ისინი თარგმანი დალილა ბედიანიძისა
ბავშვები თარგმანი დალილა ბედიანიძისა
საბავშვო სიმღერები თარგმანი დალილა ბედიანიძისა
დედაჩემს თარგმანი დალილა ბედიანიძისა
მარადისობის ტალღა თარგმანი დალილა ბედიანიძისა
ხე-პატარძალი თარგმანი დალილა ბედიანიძისა
ეული გზა თარგმანი დალილა ბედიანიძისა
შინ თარგმანი დალილა ბედიანიძისა
სიცოცხლე თარგმანი დალილა ბედიანიძისა
მოხუცი მებაღე თარგმანი დალილა ბედიანიძისა
ო, საოცარი ოსტატობა თარგმანი დალილა ბედიანიძისა

ჩემს შვილებს თარვმანი დალილა ბედნიანდისა
უეცარი შეხვედრა თარვმანი დალილა ბედნიანდისა
ის და შენ თარვმანი დალილა ბედნიანდისა
ფისის სურნელი მზეში თარვმანი დალილა ბედნიანდისა
და მოვა ღმერთი თარვმანი დალილა ბედნიანდისა
სიმღერა სიცოცხლეზე თარვმანი დალილა ბედნიანდისა
გვიმრები და კესანე თარვმანი ბათუ დანელიასი
მოუსვენარი გაზაფხული თარვმანი ბათუ დანელიასი
ჭრიჭინა თარვმანი ბათუ დანელიასი
ვალსი თარვმანი ბათუ დანელიასი
ნოხი თარვმანი ბათუ დანელიასი
სული თარვმანი ბათუ დანელიასი
სიკვიდის თარვმანი ბათუ დანელიასი
ახალდაბადებული თარვმანი ბათუ დანელიასი
ახალგაზრობა თარვმანი ბათუ დანელიასი
სარკე წყალზე თარვმანი ბათუ დანელიასი
საღამო თარვმანი ბათუ დანელიასი
დედაბრის ყვავილობა თარვმანი ბათუ დანელიასი
სამყარო თარვმანი ბათუ დანელიასი
სცენა თარვმანი ბათუ დანელიასი
შინ დაბრუნება თარვმანი ბათუ დანელიასი
არ იკითხო თარვმანი ბათუ დანელიასი
ბალი ზამთარში თარვმანი ბათუ დანელიასი
პირველი სიმწვანე თარვმანი ბათუ დანელიასი
შორეული ხე თარვმანი ბათუ დანელიასი
დაბადების დღე თარვმანი ბათუ დანელიასი
მრავალი საოცარი მოგზაურობა თარვმანი ბათუ დანელიასი
თეთრი ვარდები თარვმანი ბათუ დანელიასი
ძნელი ცხოვრება თარვმანი ბათუ დანელიასი
ერთხელაც თარვმანი ბათუ დანელიასი
სულის თავგადასავალი თარვმანი ბათუ დანელიასი
დამშვიდობება თარვმანი ბათუ დანელიასი
დრო თარვმანი ბათუ დანელიასი
სარკმლიდან თარვმანი ბათუ დანელიასი
მწუნრის სიწითლე ზამთარში თარვმანი ბათუ დანელიასი
შინ დაბრუნება თარვმანი ბათუ დანელიასი
ყვავილების გვირგვინი თარვმანი ბათუ დანელიასი
სიღრმიდან თარვმანი ბათუ დანელიასი
ზღურბლზე თარვმანი ბათუ დანელიასი

* რიხარდ ფონ შაუკალის ყველა აქ წარმოდგენილი ლექსის პწყარელი მოამზადა თენგიზ ხაჭაპურიძემ.